

MAGYAR CSERKÉSZ

XI. ÉVF. 8. SZÁM.

Ára 50 fillér.

1930. ÁPRILIS 15.

ENRILO-nak

a kitűnő szomjcsillapítónak, egyetlen kulacsból sem szabad hiányoznia.

Jól cukrozva üdítő és egészséges ital, mely különösen hosszabb túráknál nagy ellenállóképességet kölcsönöz.

Kizárólagosan honi nyersanyagokból gyártja

a **FRANCK HENRIK FIAI RT.**
nagykanizsai és mosonszentjánosi hazai gyáraiban.

REMINGTON

Portable

írógép

Az egész világon ismerik és elismerik a Remington Portable írógép fölényét.

Nem játék! Nem miniatűr!
Hanem komoly, hordozható gép a

REMINGTON PORTABLE

négysoros, standard billentyűzetű írógép.

Úgy a REMINGTON-PORTABLE, mint a többi legújabb modelljeinket díjmentesen, vételkényszer nélkül mutatjuk be országsszerte, kedvező fizetési feltételek mellett, 18 havi hitelre is.

Remington Írógép Rt.

Budapest, VI., Andrassy-út 12.

a Magyar Cserkészszövetség szállítója.

Írógépeink kiválósgáról véleményt adhat a Magyar Cserkészszövetség Gazdasági Hivatala.

MAGYAR CSERKÉSZ

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 12 PENGŐ - FÉLÉVRE 6 PENGŐ - NEGYEDÉVRE 3 PENGŐ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, V. KERÜLET, NAGY SÁNDOR-UTCA 6. SZÁM. CSERKÉSZHÁZ

ÖRÖKSZÉP HUSVÉT.

Szép vagy Husvét, feltámadás ünnepe, szépséged szétragyog öt világrészen és felsugároz a magasságos egekig.

Örök vagy, Husvét, feltámadás ünnepe, örök a szépség, mely Belőled kiárad, örök az érték, mely Tőled mindenkit áthat.

Te végetvetsz a hideg sötétségnek, derűt, fényt, világosságot, meleget árasztasz és az Ur kegyelmét mind-örökké.

Te vigasztalást hozol a csüggedőnek, reményt a kétségbeesőnek, bizalmat a bátortalannak, erős hitet a tévőzónának és az Ur kegyelmét mindnyájunknak.

Téged dicsér az ember, Téged az egész természet.

Te feltámasztod a vizeket, tovaűzöd a téli kérget, vídában csobognak a habok és sebesen surrannak a halak.

Te feltámasztod az erdőt. Borzongva rázkódnak meg a hosszú álomból felébredt fák, felpattannak a rügyek és aranyló zölden sarjadzik a friss, meleg élet. Az ócska avar kopott szőnyegén kicsiny virágok dugdossák kandi fejcskéküket és csattog a madárkák éneke.

Te feltámasztod a mezőt, virágba zsendíted a rét fűvét, apró bogarak sűrögnek az omlós rögökön új kenyér után. És pompázik a mezők liliuma.

Te feltámasztod a föld népét. Végetér a téli nyugalom, nyujtóznak az emberek. Megnyílnak a kiskapuk, ablakok, takarítás láza fogja el a dolgos asszonynepet és keménykötésű férfiák sietnek vállravezett kapával munkára.

Te feltámasztod az emberi szívet. Felemeled az esetteket és a bűnbánat vizében megfürdött lelkeknek megmutatod minden szépségedet. És a hamuval meghintett fejek felemelkednek, a görnyedt háta kiegészednek, a kemény derekak meghajolnak. És csilingelnek a csengők és körülhordozzák az Élet Kenyerét. Halleluja!

Örökszép Husvét, csodatevő Husvét, halld meg a mi sóhajtásunkat!

Te láttad az egyiptomi tíz csapást és a zsidók vándorlását a pusztában. Te láttad az Emberfiát a földön járni

és tanítani. Láttad Őt halottaiból feltámadni. És e feltámadás csodája lett a Te csodád, a feltámadás szépsége lett a Te szépséged, és igazsága a Te örökséged. És örök volta a Te igazságod.

Te láttad a pogány magyarok büszke fejét alázattal keresztvíz alá hajolni a Te csodáért. Te láttad apostol királyunkat ország népe előtt osztani a Te igazságodat. Te láttad a liliosos herceget, a csatabárdos lovagkirályt és a szegénységért mindenét feláldozt szent aszszonyt küzdeni, áldozni és meghalni a Te szépségedért. Te láttad e nemzetnek a kereszt árnyékában minden fényét és nyomorúságát, dicsőségét és elbukását. Feltámadásait és újra elbukását.

Örökszép Husvét, hozz *megegyszer* magyar feltámadást.

Te hoztad százezerszer a föld újraébredését és fogod hozni még százezerszer. Hozz hát újra *nekünk is* magyar feltámadást.

Szánj meg bennünket, nyomorban tengődő, egymás ellen acsarkodó, bánatunkat mámorba fojtó, szegény magyarokat. Rontsd el a fegyvert, mely a testvért megvérezni, törd össze a poharat, mely az agyat elsötétíteni készül. Tedd látókká a vakokat és hallókká a süketeket. Lássák meg a szakadékot, mely mindent elnyelésel fenyeget, hallják meg a panaszt, mely immár az égre kiált. Segíts rajtunk, amíg nem késő. Legyen összefogás, legyen egy-akarás, legyen feltámadás! Jöjjön a mi Nagypéntekünkre is Husvét.

Nézd legalább ifjúságunkat, mely minden reményünk. A Te ünneped öntsön belé alázatosságot, hitet, erőt és kitartást, hogy nagy eszményképek és igaz vezérek nyomán az új magyarságot holnap megteremthessék. Nézd ifjúságunkat és ihlesd meg őt. A nemzetet, mely századok során elvérzett a kereszt védelmében, tegye ifjúsága nagygyá a feltámadás jegyében.

Örökszép Husvét, hozz *magyar feltámadást!*

Dr. Márkus Miklós.

KATONA JÓZSEF HALÁLÁNAK SZÁZADIK ÉVFORDULÓJÁRA.

Az 1830-as esztendő végzetes csapást mért a magyar irodalomra. Április 16-án váratlanul elhunyt Katona József, november 21-én pedig Kisfaludy Károly követte őt a sírba. Amíg azonban Kisfaludy halála országos gyász, irodalmi körökben valóságos kétségbeesést okozott, Katona halálhíre alig terjedt túl Kecskemét város falain és koporsóját is csupán rokonsága és néhány ismerőse kísérte ki utolsó útjára. Ki gondolta volna még ekkor, hogy nem csupán a század, de az egész magyar, sőt a világirodalomnak is egyik legkiválóbb drámaíróját viszik

örök nyugovóra? Százada nem értette meg Katonát, mint ahogyan a nagy embereket rendesen nem méltányolja körük. Kisfaludy Károly volt a közönség írója, aki kisebb tehetséggel, de nagyobb életrevalósággal és szerencsével meg tudta azt az utat találni, amely a harmincas évek közönségének lelkéhez vezetett. Hiszen ő maga mondja később, gúnyosan: „Győz a magyar s tapsra ez ott fenn elég!” Ki érthette volna meg ebben a korban a Bánk-bán dübörgő sorait és fenséges tragikumát?

Katona élete rövid volt, de csalódásokban és kiábrán-

dulásokban annál gazdagabb. Kecskeméten született 1791 november 11-én. Apja, a derék takácsmester nemcsak mesterségét értette kiválóan, de meglepő szellemi látókörrel is rendelkezett. Az ifjú Katona Pestre kerül a jogra, az egyetemi könyvtár egyik szolgájánál kap szállást; nappal minden szabadidejét a könyvtárban tölti, este pedig dobogó szívvel siet a rondellában tanyázó magyar színház előadásaira. — Ez az idő volt a magyar színészet hőskora. Iskolát végzett nemes ifjak és igen gyakran nemes kisasszonyok hagyták ott miatta békés otthonukat és álltak be a vándorszínészek kóbor csapatába. Egy ilyen színtársulat — melynek főerőssége Dérnyé volt — Pesten próbált szerencsét. Tengernyi nehézséggel kellett megküzdenniük; mindenekelőtt nem volt otthonuk. A német társulat ekkor már fényes, állandó színházzal rendelkezett, de oda magyar színész nem tehetett be a lábát. Így hát kibérelt termekben, majd a rondellában, ebben a Dunaparton álló kerek, malomszerű épületben ütöttek tanyát, ahova beesett a hó, becsurgott az eső.

Katona hamar megismerkedik itt a színészekkel, sőt 1812-ben Békési József néven maga is beszegődik delectáns aktornak, mai nyelven műkedvelőnek. Nappal az egyetemen vagy a könyvtárban tanul, este a színházban játszik apróbb szerepeket, éjszaka pedig darabokat fordít. Már van néhány eredeti drámája is, de ezek nem mind maradtak reánk, a többiek is csekély jelentőségűek.

Ez az életmódja azonban nem sokáig tart. Apja megtudja, mi lett a fiából. Pestre jön és ráveszi Katonát, válják „rendes emberré“. A költő engedelmessé válik, beáll joggyakornoknak és főnöke teljes megelégedésére végzi tanulmányait. Ekkor történik az az esemény, amelynek következménye a magyar irodalom egyik legszebb termékének: a Bánk-bánnak megszületése volt.

1814-ben Döbrentei Gábor folyóirata: az Erdélyi Múzeum pályázatát hirdeti egy történelmi tárgyú magyar szomorújátékra. A győztes mű nemcsak a díjat nyeri meg, de ezzel nyitják meg a kolozsvári állandó magyar színházat is. Katona hosszú, gondos előtanulmányok után elkészíti és beküldi a Bánk-bánt. Mi történt a darabban, nem tudjuk. A pályázatot egy ma már egészen ismeretlen író jelentéktelen munkája nyerte. Odaért-e a Bánk-bán egyáltalán Kolozsvárra és ha igen, miért nem szerepel a pályamunkák felsorolásában? Olyan kérdések ezek, melyekre már sohasem fogunk tudni választ adni. Katona 1820-ban keserűen jegyzi meg, hogy már öt év is elmúlt és mégsem tudja, mi lett a pályázat eredménye. Azonban nem csügged. Egy barátja útmutatása alapján átdolgozza a darabot és ebben az alakban nyújtja be a mindenható cenzornak, aki visszautasítja azzal az indoklással, hogy „a példa rossz és rosszat szülhet“. Végül is kinyomatja a drámát, melyet azonban senki sem vesz észre. Barátai, támogatói nincsenek, a magába zárkózó költő egyetlen társasághoz sem tartozott, így munkájára

nem figyel fel senki. A végsőkig elkeseredett Katona ott hagyja Pestet és hazamegy Kecskemétre, ahol 1820-ban alügyésszé választják. Hivatalos teendőinek él már csupán, ismerősei „a percegős pennájú Katona“-nak nevezik el, messzire ismerik kérlelhetetlen szigorúságáért. Éli a vidéki tisztviselők megszokott, unalmas életét, míg végre száz évvel ezelőtt, 1830 április 16-án hirtelenül összeesik a városháza folyosóján. Odasiető barátai már nem tudnak segíteni rajta, szelvény ölte meg az életerős, hatalmas embert. Senki sem tudta akkor még, ki veszett el benne . . .

Katona azon lángeszek közé tartozott, akik csak egy nagyot alkotnak életükben. Mint népmeséink csodafája, úgy virult ki egy hajnalra, hogy délre már elhervadt, estére nyoma tűnjön. A Bánk-bán megszületett minden előzmény nélkül, utána nem következett semmi. A csodafa nem a földre való volt, elhervadt.

A költő egyéniségével is kivált kortársai közül. Magába zárkózó, önmagának élő, barátokat nem kereső természetű Dérnyé így jellemzi: „Katona József igen különös egyéniség volt; nagy különc; szörnyű komoly mindig s

igen rövid beszédű; egy-egy szóval végzett mindent.“ — Igaz, Katona nem volt társaságbeli ember, kerülte a nagy szenvedélyeket, a harcban, tülekedésben inkább visszahúzódt. Fájdalommal látta Kisfaludy nagy sikereit; tudta, hogy az ő műve sokkal jobb, de nyíltan mégsem lépett fel vele szemben. „Hogyha dicsőséget akar aratni, nem jó alkotású, hanem dicsekedéssel teljes hazai drámát kell írni. Még a szép tettek is elmaradhatnak, elegendő az, ha tele tömöttetik a darab azoknak dicsekedő emlegetésével“ — írta ugyan, de ezeket a bírálatait nem adta ki, így hát semmi hatást sem ért el velük. Végül is elfásultan hagyta ott Pestet és ment haza, mint egykor Bessenyei, hogy lemondva minden becsvágyról, szürke nyárspolgárként élje le rövid életét.

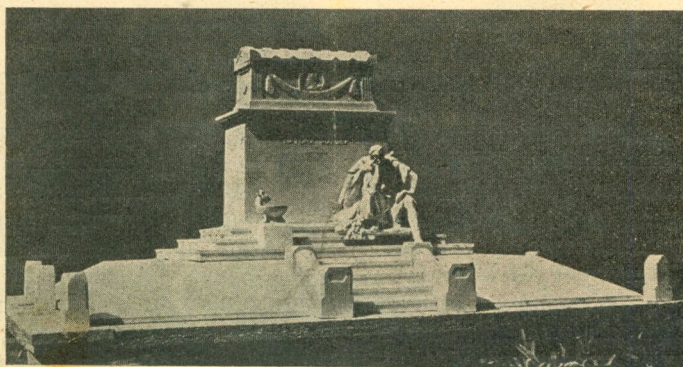
Ez Katonának, az embernek a tragikumája.

*

Katona halálának századik évfordulóját kegyelettel ünnepli meg a magyar nemzet. A költő és családjának sírjait exhumálták és a képünkön látható gyönyörű síremlék alá helyezték el.

Márton Ferenc festőművész és Siklody Lőrinc szobrász közös munkája ez a páratlan szépségű emlék, melyet Kecskemét városa a Szent Háromság-temetőben emeltetett nagy szülőtte tiszteletére. A koporsó előtt ott ül magába mélyedve Petur bán, a lázadó, féktelen, dacos magyar úr, akinek alakját maga a költő szerette volna megformálni, ha a darab életében előadásra jutott volna.

A budapesti Nemzeti Színház — mintegy kiengesztelésül — a Bánk-bán díszelőadásával fog hódolni a legnagyobb magyar drámaíró emlékének.

A kecskeméti új Katona-síremlék.

Kordos László.

A KISBALATON VILÁGA.

Manapság már annyira eltűntek a mocsarak hazánk földjéről, hogy mire az ember egyet alaposan meg akarna szemlélni, már ki is száritották. Így jártam az *Ecsedi-lápal*; addig ígérkeztem megnézni, amíg most a kezembe került egy szakmunka, amelyik arról számol be, hogy mennyire alaposan sikerült kiszárítani a lápot. De ha az ember megnézi a vasúti térképet, ott még van vigasztalása. A Balaton délnyugati csüskéhez hozzárajzoltak egy vonalas glükkert: ez a *Kisbalaton*.

Kerek három órába telik a gyorsvonaton, amíg a Délivasúton *Balatonszentgyörgyre* ér az ember. Ha itt nekiállunk és óránként 5 km-es sebességgel délnyugatdélnek megyünk a vasúti sín mellett, akkor először is szabadon szidhatjuk a vasutat, mert nem áll meg a legközelebbi

községnél: *Vörs* a neve. Egyszer megkérdeztem egy büszkén fújtató mozdonyt, miért nem áll meg *Vörsön*; „Mert nem ismerem” — felelte. Megvallom, én is úgy voltam vele. Egy órai gyaloglás után *Vörs* alatt, a *Remetének* nevezett földhullámnál szekérút tér el nyugat felé és újabb két kilométer után *Diás-szigetre* érünk. Itt aztán meg lehet érteni, hogy miért tettünk meg Budapestről 180 km-t vasúton és még 6 km-t gyalog.

Először is ez nem olyan sziget, mint a többi. Más sziget ott van, ahol a folyó ketté válik és alább újra egyesül; közbül szárazföld marad, ez a sziget. Itt nem; ez a *Diás* a mocsárból emelkedik ki, Isten tudja, milyen okból. De arról is nevezetes ez a sziget, hogy itt lakik egy olyan hivatal viselője, amilyen csak egyetlen egy van széles e hazában. Itt nincs aztán protekció, erre a pályára születni kell, de így is elég, ha 30 évenként születik egy ember rá.

Sajnos, nekem már semmi reményem sem lehet rá, hogy valaha is elnyerem e méltóságot. Itt lakik a *kócsagőr*! Sok országot bejárhat és nem talál sz még egy ilyen tisztséget; egyszerűen, mert *nincs kócsagja* minden csip-csup államnak. Nekünk ezen az egy helyen van!

A *kócsagőr*. Csónakba ültet és halk csapásokkal megy a *kócsag-tanyához*. Csónakját sással béleli. Neve: *Gulyás József*, illetményeit Magyarország kormányzója, *Hollandia* madárszerető köreinek

adományából és magyar állami forrásokból adják össze. Igen jól ismeri azt a 10—12 kócsagcsaládot, „aki” még megmaradt. Ő a *kócsag-nőrsz*, aki még altató nótát is

fujna nekik. Nincs egyéb dolga a világon, mint hogy fel-alá járjon és vigyázza a nemes kócsagot és udvarát.

A *hős*. A kócsag gémféle madár, amelyeknek nálunk kétféle fajtáját ismerjük. A *nemes kócsag* vagy a nép nyelvén *ezüst kócsag*, a *Herodius alba*, csak a Kisbalatonon van már meg. Azelőtt nálunk közönséges volt és a szép fehér kócsagtoll egész Európa számára túlnyomórészt tőlünk került ki. Ma már csak az a 10—12 család van meg, amelyet darabonként tart számon a kócsagőr. A másik fajtája a *kis kócsag*, a *Garzetta garzetta*, amely ritkán még az

Aldunán és a *Dráva* mentén is előbukkan. A főhős a nemes kócsag. Avas nád tetején rakja fészket a splendid isolation szabályai szerint, mert nem tűr maga közelében csak egy-két madarat (pl. vörös géme). Ez az előkelő gázló a hosszú szárnyaival októberben vándorútra kél és Görögország felé vonul. Ezt onnan is tudjuk, hogy amikor az idén március 6-án visszatért a Kisbalatonra, néhány hiányzott belőle. Kitént, hogy Görögországban lepuffantották őket. De aztán tovább is megy; átkél az *Otrantói-szoroson* és *Dél-Itáliában* vagy a *Messinai-szoroson* átrepülve *Sziciliában*, olaszosan *Sziciliában* telet.

A most már annyira ritka madár büszke magánya nekünk imponál, de a tápláléka hal, csiga, rovar, béka és így a halászatra bizony kártékony, mert elég falánk. A fészket igen nehéz megközelíteni vagy elérni; először, mert sűrű, avas nádszigeteibe csónakkal nem lehet behatolni (az ő is titkos járatokat készít magának), másodsor, mert a mély és süppedő fenekű vízben gázolni nem lehet. Társai, mint a rozsdasárga *dobosgém*, szintén csak márciustól ok-

Kócsagfiókák a Kisbalatonon.

Seregély.

Bőlömbika vagy dobosgém.

tóberig vendégszerpelnek nálunk. A dobosgém azonban csak éjjel vadászik táplálékára és még elvonultabb természetű.

Hogy merre vonul, azt a gyűrűzés útján figyelik meg. Lábára fémgyűrűt erősítenek, ezzel a felírással:

„Ornithologia, Budapest, Hungaria, Madártani Intézet“ és a gyűrű száma. A megtaláló — sajnos, igen kis számban — aztán értesíti az intézetet a helyről és időről.

Csak kivételesen sikerül az olyan fényképfelvétel, mint a kócsagfiókák a fészükön.

Van még sok egyéb madár is a Kisbalatonon. Egyik látogató arról számol be, hogy „fülemülesitke“ és „nádi tücsökbogár“ hangversenye mellett beszélgettek. Ha az ember a bevetett vagy zöldülő földek mellett halad el ősszel vagy koratavasszal, nagy csapatokban repül fel a seregély. Fállábon álldogál és hallatja hangját a bölömbika vagy dobosgém. Ezeket képen is bemutatjuk és hozzáfűzünk egy bíbicképet. A bíbic nagy filozófus. Amint a fészke előtt áll és négy tojása felett elmélkedik, olyan, mint a gondterhes apa, aki azon tusakodik, hogy miféle pályára is adhatná fiait!

A Kisbalaton jövője. A kócsagot egyelőre nagy baj fenyegeti. A kócsag csak avas nád tetejébe fészkel. A tulajdonosok megkezdtek az avas nád felégetését, amihez teljes joguk van. Ezért az illetékes emberek rezervátumot terveznek, vagyis olyan elzárt területet, amelyen az ősi avas nád megbolygatás nélkül megmarad, ör gondozza

és a kócsag zavartalanul fészkelhet. Ennek rajzát is bemutatjuk.

A nehézség anyagi természetű, mert a tulajdonosoktól ezt a területet meg kellene váltani. De a madárvilág idilljének amúgyis vége felé járunk. A víz elég sekély és a mocsaras terület egészében is megfogyott. A víz régebben az egész mélyedést ki-töltötte, amely Boldogasszonyfától Főnyedig nyúlik, most meg a Zala folyó lefolyása számára kotrásokkal biztosítanak medret, mint ezt ábránk is mutatja. A meder évi kotrásával a kétoldalt emelkedő töltés magasodik és sok év múlva vagy a lecsapolás által az lehet a helyzet, hogy a vízszint a töltés, illetve partvonalak közt magasabb, mint a környező térszín nívója. Ezzel a víz kettős szerephez jut. Öntözi a megművelt földeket és táplálja a Balatont. A mocsár iszaposodása a nád és egyéb okok miatt egyre tart és ez megkönnyíti a kiszáritást.

Csakhogy!

Ha ezt megteszik, vége a madárvilágnak. Ezért akarja nagy-hírű szakértőnk, Schenk Jakab megvalósítani az elzárt területet, mint nemzeti parkot. Bizonyos hogy a Balatont annál szívesebben látogatják, minél több nevezetesség van. Ez a világhírű nevezetesség is, reméljük, megvalósul.

Este van, hűvös van, tábortűzet gyújtunk és nézzük az eget. Meg a tüzet. Már évszázadok előtt is így ült itt valamelyik ősrünk, elődünk és nézte a csillagokat. Vajjon, amikor belebámult a tűzbe, ugyanolyan érzések foglalták el szívét, mint a ma emberét? Elbeszélgettünk a nádasok lakóiról. Mindegyiknek más szokása, kedvtelése van; nem lehetne egységes madártársadalmat szervezni az egyéni tulajdonságok figyelembevétele nélkül. Vajjon miért akarják némelyek az emberi társadalmat egy kaptafára húzni?

Búcsúzás, hazamegyünk! Jó út telik bele Vörsig, aztán újra szabad szidni a gyorsvonatot, mert csak Szentgyörgyön áll meg.

Benn vagyunk a vonatban. Micsoda kényelem, micsoda elpuhultság! Az étkezőkocsi pincére jön:

— Table d'haute, kérem?

Nem! Nem tudnék most a fényes asztalhoz ülni, ahol háromszoros tányérral terítenek. Valahogyan nagyon imponál nekem ez a gyorsvonati tündöklés, „csodállak, ámde nem szeretlek“, otthonosan azonban igazán jól csak ott érzem magam a tábortűz mellett, ahonnan az ember az égre bámulhat és ennek a földnek ősi birtokosai jutnak eszébe.

Ott a természetes és természeti ember himnusza zendül fel a lélekben!

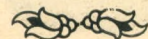
Temesi Győző.

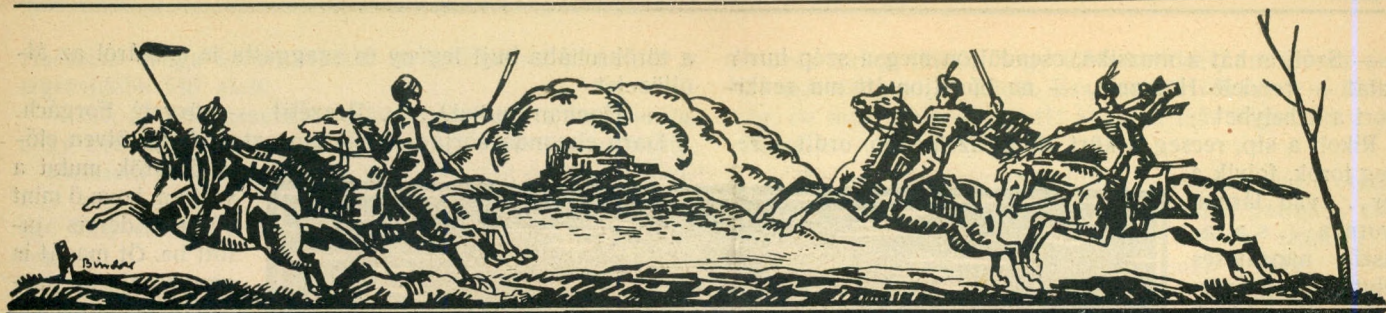

Bibic a fészke előtt.

A Kisbalaton Schenk Jakab tervezett rezervátumával.

HAJD U VIRTUS

„Az jó hírért, névért,
A szép ti-ztességért
Ők mindent hátra hagynak;
Emberségről példát,
Vitézségről formát
Mindeneknek ők adnak,...

(Balassi Bálint.)

Szőke Duna partján, Pilis hegyek alján egy magas torny. A fáradt vándor ha megpihen alatta, bájos, szép vidéken suhan át tekintete: a hegyek övezte hatalmas folyam, mint valami tündéri tó csillog előtte, a szőlők- és erdőborított hegyek a színek sokféle változataival kápráztatják a természetet kedvelő, azt meglátni is tudó és érette lelkesedő emberfia szemét. Amott fenn a hegycsúcsra a hajdan büszke vár romjai mint megöszült óriás király fejét borító nagy korona tekintenek le ránk.

Nyugalom, béke mindenütt; munkás kezek szorgoskodnak, hogy a mindennapi kenyér biztosíttassék. Ez ma Visegrád.

Bezeg másképp volt hajdan, amikor fénykorát élte a vár. Róbert Károly, Nagy Lajos, Mátyás király . . . a magyar történelem e kimagasló alakjainak neve szoros kapcsolatban áll a vár életével. Európa központja volt Visegrád, hova rémgeve jöttek külfejedelmek követei, sőt magok az idegen királyok-fejedelmek is és lesték-figyelték, nem ráncolódik-e a magyar király homloka, nem húzódik-e össze szemöldöke s nem villan-e haragosan szeme, mert attól függött — mondhatni — Európa sorsa.

És később? . . . Később elmúlt a fény, elborult, megnehezült az idők járása felettünk!

„Hajh! Szegény jó magyar nép; az ellenség téged miképp szaggat s tép!“ . . . Török járom, német iga, mintha csak ennek az elkeserült kuruc dalnak a szavait igyekeznék igazolni, oly rettentő volt a pusztítás a nemzet fiainak vérében-vagyonában szinte évszázadokon át. Azonban ezek a nehéz idők, a nagy megpróbáltatások adták a hazának a neves és névtelen, de egyaránt lángoló honszerelemtől fűtött, fajszeretettől áthatott, a hitért és hazáért mindenkor síkra szállni kész, életüket és vagyonukat a haza oltárán bármikor feláldozni tudó ideális magyarokat.

1661-et irtanak akkoron; közel másfél százada a mohácsi csatának. Másfélszáz esztendő! Mennyi könny, bánat, keserv, nyomorúság, szenvedés fűződik ez időhöz! Hazánk szíve, életerejé a török kezén . . . s a magyar nép szenvedésénél csak az elnyomó török dolyfössége volt nagyobb!

Visegrád ura, Husszein aga fényes ünnepséget rendezett ez év egy tavaszi napján az alsó várban, azokban a termekben, hol hajdan a magyar királyok tanyáztak s melyek valamikor a fény, dicsőség és kultúra otthonai voltak.

Összegyülekeztek messze vidék török urai mintegy ötvenen Husszein agánál s vígan lakozának . . . fogyasztván a próféta által tiltott bort, Tokaj nemes nedűjét, magyar gazda veritékének gyümölcsét. Magasra hágott a jókedv s a vendégek várták a pillanatot, amikor Husszein aga bemutatja a meghívottaknak az új csodát, a szemelket gyönyörködtető szépséget, melynél különben nem termettek sem a hatalmas padisah — Allah nyujtsa hoszszúra élte fonalát — tündöklő kertjei, sem pedig Hollandia virágos mezői. A nagy várakozás-szülte türelmetlenséget Husszein már-már alig bírta lecsillapítani.

— Urak, csak türelem! . . . addig is no még egy kelyhet! Mehmed bég, kóstold meg az italt; tűzfolyam járja át ereidet, izlelven a bort! . . . Kérlek, a mai nap emlékére tartsd meg a kelyhet!

— Husszein, te csalfa eb, mit hitegetsz minket — dörgé Jahja aga, csatákban megöszült veterán —, mért nem mutatod be már a megígért új csodát? Vajh, mely tájon raboltad a szépséget?

— Allah tartson meg jókedvedben, vitéz Jahja aga! — viszonzá Husszein, — tévedésben vagy, nem raboltam, szép szerivel szereztem s lassan felneveltem.

— Hamis róka, te, volt lelked ily drágakövet ennyi ideig véka alatt tartani?

— Hát hiszen ilyen kincscsel csak akkor dicsekszik az ember, amikor már megérett arra, hogy a próféta — áldassék neve — fiainak szeme gyönyörködhessék benne!

— Lássuk hát! . . . Hejh, Husszein, mutasd hát! — kiáltozák a vendégek, kik bizonyára valami szerencsétlen, rabul ejtett szép magyar lányt sejtettek s vártak Husszein titokzatos ígéréteben.

ELVONÓDTAK+A+TEREM+KÁRPITJAL.

— Szóljon hát a muzsika, csendüljön meg a szép hurik dala! — rendelé Husszein, — ne búsuljon itt ma senki! Bort a kehelybel!

Rikolt a síp, recseg a kürt, döng az üstdob, ordít a részeg torok, folyik a bor... vad lárma, tivornya... s a tavaszi napsütés délután egyszer csak elvonódnak Husszein termeinek kárpítjai, szabad a tekintet a virágos kertre s a verőfényben ott pirul teljes pompájában a török urak csodálatára... egy most nyílt tulipán... az ezredik Husszein kertjében, de a többinél szebb, gyönyörűbb. Valóban egy új csoda... halvány alapon rózsapírba játszó... finom, szinte átlátszó szirmai nem is tetszenek valóságosnak... mese!

A vendégek — bár nem ezt várták — valósággal odatek a csodálkozástól. Sok, messze vidéket-országot bejárt harcosok, Kelet minden pompáját ismerő férfiak kénytelenek elismerni, hogy ilyet még nem láttak.

Husszein aga helyét nem lelé afeletti örömeiben, hogy vendégeinek ily meglepetést szerzett és hogy egyébként is híres tulipános kertje ez új fajtával még híresebb lett.

*

Magyarország siralmas helyzete nem hagyta nyugodni a haza sorsán aggódók szívét. Ahol csak alkalom nyílt rá, mindent elkövettek, hogy a pogányt nyugtalanítsák.

Igy Forgách Ádám, vitéz hajduk vezére is épp azon a szép tavaszi napon, melyen Husszein aga Visegrád alsó várában azt a nagy tulipán-ünnepet tartotta, így szólt alvezéreikhez:

— Bajtársak! A fölséges Istennek s hazánknak tett eskünkhöz híven, de becsületes magyarai érzésünket is követve, minden igyekezettel azon kell lennünk, hogy beste lelke tar törökjét, ahol érzük, vágjuk! Szegény népünk kirablói, hitünk gúnyolói, e dúvadak ne soká garázdálkodhassanak hazánk megszentelt földjén. Addig is, míg ő szent Felségének bennünket e rablóktól megszabadítani tetszik, mit szólnátok hozzá, ha ellátogatnánk Visegrádra? Jól esnék már egy kis mozgás, van két hete, hogy nem ütöttem török gombot!

— Vivát, vivát!... De hogyan fogunk hozzá, nagyuram?

— Majd csak kieszelünk valamit! Különb is várom vissza Darut, kit kémszemlére küldtem ki. No, mi az, fiam? — fordult Forgách a belépő hajduhoz, ki egy szurtosrongyos törököt taszigált befelé.

— Ezt a török kémét fogtam, itt ólálkodott a tábor körül — jelenté a vitéz.

— Nem vagyok én török kém, hanem vagyok Daru András nagyuram parancsolatjára és jelentem, hogy Visegrádon nagy a mulatság, most lehetne rajtok ütni! — szólt

a törökruhába bujt legény és szaggatta le magáról az áltözetet.

— Honnan tudod?... Beszélj! — sürgeté Forgách. Daru elmondá sorjára, amit tapasztalt, hogy ötven előkelő török mulat a várban, hova ő mint vándor dervis jutott be. Őt magát is ugyancsak jól tartották.

Forgách Ádám agyában merész terv szülemlett meg.

— Legények, hej! Megüljük ma pogány torát; kívánunk neki olyan jó estét, amelyet tom nem kapott még! — rikkantott széles jókedvében s azzal legügyesebb alvezéreit s kétszáz legvitézesebb hajdúját kiválasztván, gyors menetben elindult Visegrád felé.

*

Leszállott az éj-jel.

Visegrád felvár-

ban a török strázsa elgondolkozva álldogál... A szellő szárnyán fel-felszáll hozzá a mintegy kétszáz ölnyre levő s alatta, a kúpalakú várhegy Duna-felőli lábánál elterülő alsó várból a mulatozók zsvajja. Hajh! De jó is azoknak!... Neim kell őrt állaniok s az éjszaka kísértő rémeivel szembeszállaniok, melyek próbára teszik a próféta szegény szolgáját.

— Mash Allah! — rebegi fázósan a pogány, ha néháné felhangzik a bagolyhuhogás a torony tetején.

Majd újra lefigyel az alant mulatozók zajára... álmódzik: milyen jó is lesz, ha majd egykoron véres csatákban szerzett érdemeiért ő is aga, vagy még több is lesz, ezrek ura, parancsolója s ő is rendezhet mulatságokat... És... és ábrándozása közben nem veszi észre a fekete kígyózó vonalat, mely lassan-óvatosan közeleg az alsó vár felé.

Lent az alsó várban pedig nagy a jókedv; Husszein aga magasra emelt bilikkel szól:

— Vitéz urak! Próféta bajnoki! Remélem, egyetértünk abban, hogy ezt a földet sohasem engedjük át a gyaurnak, mert hol lehet oly jól élni, mint itt? Különb is egy cenk sem lézeng a vidéken, odvába kergeté hősi kardom. Allah és a próféta áldjanak meg benneteket s éltesen soká... ti nagyúr kedvencei, vitéz seregének gyöngyei!

A felrivalgó zene s dob lármájában hallani sem lehetett azt a néhány kiáltást, ami a vár udvarán itt-ott felhangzott.

Forgách ugyanis az éj védő leple alatt időközben az alvár alá érkezett kétszáz hajdújával és az itt-ott lézengő öröket elnémítván, meglepte a várat.

— Ide-ide a lábtókkal, fiúk! Aztán csak a fejét, hogy meg ne sántuljon s ami fő, gyorsan, mint a villám! — így biztatá legényeit.

Mint nyüzsgő hangyaboly mozog a hajdúság. Szempillantás alatt fenn van a falakon; ki ellenáll... az ő baja! Ellepik az udvart, a háztetőre felrepül a vörös kakas, a zűrzavarban felveszik a várat, zsákmányt-fogyót ejtenek,

Husszein drága lovait kikötik az istállókból s mindez a legrövidebb idő alatt.

— No, de látogassunk be a házigazdához is, ne mondja, hogy becses úri személyét elkerüljük! — évődik a hajdú.

Husszein és vendégei csak akkor kaptak észhez, amikor már későn volt. A menekülés lehetetlen: fejük felett az égő ház, előttük a hajdú, kezében a halált jelentő éles fringia.

— Allah kérim, Allah akbár! — ordít Husszein ötven vendégével, de minden hiába. Bizony-bizony, nagyon megpörkölten jutott valamennyi Allah paradicsomába.

És fent a fellegvárban? . . . Odafent azt hitték eleinte, hogy a nagy láрма, lövöldözés is az ünnepélyhez tartozik

és csak akkor látták, hogy több kettőnél, amikor az alsó vár már lángokban állott. Esze nélkül rohant le a törökség, de már későn érkezett: akkorra már vége volt a játéknak.

— No, ezt jól végeztétek, fiúk! — dicsérte meg Forgách Ádám hajdúit s azzal Husszein aga arabs paripáin, mint éjféle kísértetek, köd előttem — köd utánam, eltűntek.

Ily legények voltak eleink s így termett a nóta:

. . . „Forgách Ádám a vezér,
Hősi kardja sokat ér:
Egy suhintás, egy csapás,
Forgáchnál ez így szokás!”

Zsembai Ferenc.

FÉNYKÉPEZÉS A CSERKÉSZTÁBORBAN.

A tavasz rendszerint azzal kezdődik, hogy egy szombati napon a meteorológiai intézet azt jelenti: „Nyugtalan időjárás várható. A nyugati depresszió az óceán felől a kontinens fölé húzódott és ott ködös impressziókat keltett az emberek amúgy is deprimált kedélyhangulatában . . .” Amivel persze mindent megmond, csak azt nem, hogy milyen idő is lesz a valóságban: jó vagy rossz?

A gyöngébb idegzetű cserkészfotografus erre másnap magával sem viszi fotografáló készülékét az egynapos táborozásra — gondolva, de meg nem gondolva —, hogy fényképezni csak „szép” időben lehet. S ebben van is valami. Tudniillik átlagos felvételeket csak úgynevezett szép, napsütéses kék égnél lehet készíteni. De mi történne akkor, ha a cserkészfotografus egyszer nekidurálná magát és elhatározná, hogy most valami különlegesebb, sőt — horribile dictu — művészies felvételt fog készíteni? S a meteorológusok Pythia-szerű jóslata ellenére is magával vinné készülékét.

Már előre elárulhatom, hogy csalódnék — de kellemesen. Mert igaz ugyan, hogy esetleg a délelőtti napsütést egyszer csak zuhogó zápor váltja fel, amikor mindenkinek gyorsan a sátor sötétjében kell menekülést keresnie s onnan hallgatni, mint püföli a zápor a ponyvát. Közben persze a már említett gyöngébb idegzetek elkeseredetten morfondíroznak magukban: „Minek is cipeltem magammal a gépet?” Ám a bátrabb, a merészebb, a többet akaróbb vizsgálódva figyelni az eget s alig várja, hogy a gyorsan jött zápor még gyorsabban tovarobogjon. Mert alighogy kifújja magát a zivatar, máris felkap szekerére és felhőparipáit szelostorral korbácsolva, vágtat sietős útjára.

És ez az az isteni színjáték, amit a művészszerű cserkészfotografus számos képben is megörökít. A vadul száguldó felhősikók habfehér sörényén tündöklően világít át az ujjongó napsugár, az ég kékebb, mint bármikor és — hiszen tavasz van — a virágzó gyümölcsfák bölintgatva üdvözlik a távozó felhőket s az érkező napsugarat. Mindez pillanatok alatt játszódik le. De a pillanatok századrésze is elegendő e csodás képek megörökítésére. Sikertől is, ha a fotografus kellően felszerelve végzi munkáját és megfelelő negatívanyagra helyes megvilá-

gítással, a szükséges segédeszközök felhasználásával készíti a felvételeket. Mert bármilyen célú s így a művészi fényképezésnek is első alapkelléke a *technikailag helyes felvétel*. Hogyan érhetjük ezt el? 1. *Helyes negatívanyaggal*. 2. *Éles beállítással*. 3. *Megközelítőleg helyes megvilágítással*.

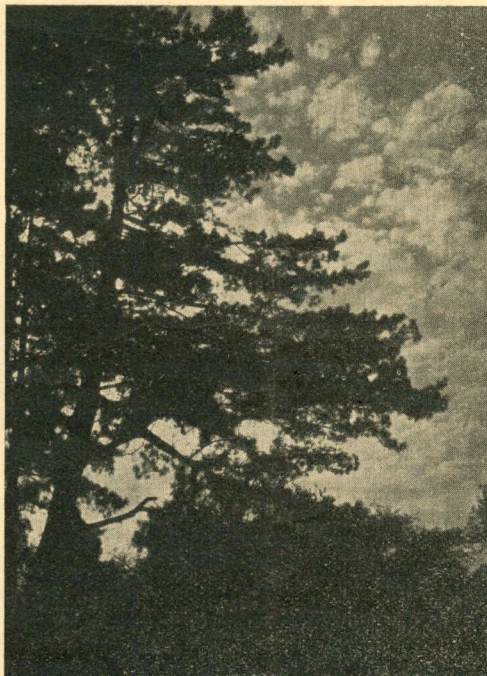
A negatívanyag helyes megválasztásánál tudnunk kell, hogy a fényképezési lemezgyárak négy főtípusú lemezfajtát gyártanak:

1. *A közönséges lemez*. Kisebb vagy nagyobb fényérzékenységgel készül. A kisebb érzékenységet egyszínű képek, rajzok reprodukciójához és technikai felvételekhez használjuk. A nagyobb érzékenységeket pedig gyors pillanatfelvételekhez (pl. sportképekhez), vagy gyöngé világitási viszonyok között (téli, alkonyat felé, szobai felvételekhez) használjuk. A közönséges lemez egyik hibája, hogy *nem fényudvarmentes* és emiatt kerülnünk kell minden erős fényt, mely az objektív látómezejébe kerülhet. A kék vagy felhős égbolt a legtöbbször az, amely ilyen lemezen mindig túlvilágított lesz s ami még rosszabb: a túlvilágítottágot átsugárzik a hozzá közel eső képrészekre is és fényudvart okoz.

A közönséges lemez másik hibája, hogy a színeket nem helyes tónusban adja vissza. Így a sárga színt, amely szemünknek világos szín, feketének adja vissza. A kéket pedig, még ha az sötétebb árnyalatú is, tiszta fehérnek. A piros szín iránt pedig teljesen érzéketlen (ezért dolgozhatjuk ki piros fényenél) s így a piros tárgyakat teljesen feketének adja vissza, még ha világosabb árnyalat is. E lemezfajta tehát felhős és virágos tájképek fényképezésére nem alkalmas.

2. *A színérzékeny lemez* megfelelő színszűrővel a kék és sárga színt is helyes tónusban adja vissza. E lemezfajta alkalmazása tehát minden olyan esetben előnyös, amikor a sárga vagy kék szín a képen jelentős szerepet játszik. Alkalmazásuk módjával későbbben még részletesebben is fogunk foglalkozni.

3. *Fényudvarmentes lemez* a harmadik lemezfajta. Rendszerint csak a színérzékeny lemezt készítik fényudvarmentesre is. A fényudvart az okozza, hogy az erősebb fénysugarak áthatolva a zselatinrétegen, a lemez hátsó üvegdialáról szétszó-

Szép völgyi fényök.

Nemoda S. felv.

ródva visszaverődnek a fényérzékeny rétegre. Emiatt a kép e helyeken elmosódott lesz, koncentráltabb fényforrások esetén pedig kellemetlen reflexek, fény-szóródások keletkeznek. Mivel a filmek rendszerint igen vékonyak, a hátsó felületről visszavert fénysugár nem tud észrevehető mértékben szétszóródni, míg a hátsó filmoldalról visszajut a rétegre s így elmosódott rajzot sem okoz. A film tehát emiatt bizonyos mértékben mindig fényudvarmentes anélkül, hogy erre a gyárban külön gondot kellene fordítani.

A lemezeknél a fényudvart kétféle módon kerülik el. Vagy megakadályozzák azt, hogy a fény a zselatinrétegen keresztül átjuthasson a lemez hátsó üvegfelületére, a fényérzékeny réteg és a lemez közé helyezett barna festékréteggel (ilyen az Agfa fényudvarmentes lemez), vagy pedig az üveglemez hátsó oldalát piros (Gevaert), vagy fekete (Imperial, Ilford, festékréteggel vonják be, mely a rásó sugarakat elnyeli és így hatékony sugarak nem verődhetnek vissza a fényérzékeny rétegre. A fényudvarmentes lemezekkel már nagyobb fényellentétel bíró felvételi tárgyak is lefényképezhetők anélkül, hogy a képen fényudvar keletkezne s a nyert kép is sokkal élesebb és harmonikusabb lesz ilyen esetben, mint közönséges lemezen.

Színérzékeny és fényudvarmentes lemezt kell tehát használnunk minden mesterséges fénynél készült felvételnél, valamint tájképeknél, ha azon nagyobb felületű égbolt, felhőzet vagy vízfelület van.

4. *Panchromatikus lemez.* Mint a neve is mutatja, ez a lemezfajta minden szín iránt — még a piros szín iránt is — igen érzékeny. Emiatt kidolgozása csak teljesen sötétben történik. Ha azonban előbb érzéktelenítjük, akkor piros, sőt sárga fényenél is előhívható. Panchromatikus lemezt csak akkor használunk, ha a felvenni kívánt tárgy piros színt is tartalmaz. Színes festmények reprodukciójához tehát csakis ez alkalmas. Előnyös még a használata esti felvételeknél is, ha a világítást izzólámpák szolgáltatják (esti kivilágításoknál, szobai felvételeknél). Ez

a lemezfajta ugyanis a piros szín iránt nagy érzékenysége miatt sokkal (mintegy ötszörte) érzékenyebb a piros és sárga sugarakban bővelkedő izzólámpánál, mint

Cseresznyevirágzás.

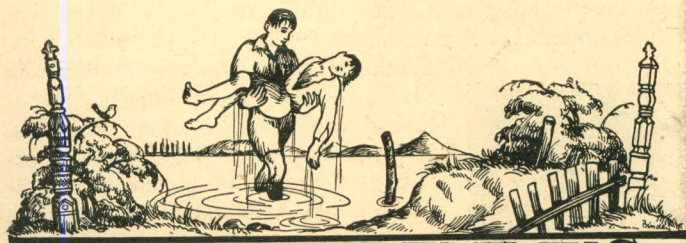
Nemoda S. felv.

napfényenél. A panchromatikus negatívanyag filmalakban (tekeres- és csomagfilm) is készül.

Végül megemlíthetem még ötödiknek a csak néhány gyár által készített *színes lemezt* (autochrom), amellyel módunkban van a tárgyakat természetes színükben is lefényképezni és visszaadni. Drágasága és azon körülmény miatt, hogy róla papírkép csak igen körülményes módon készíthető, csak különleges célokra terjedt el (így ablak-kép és vetítésre szánt diaposzitiv alakjában). Pedig kidolgozása ma már érzéktelenítéssel nem komplikáltabb a rendes lemezénél. Technikai és tudományos célokra azonban számos helyen nélkülözhetetlen.

A helyes felvétel második és harmadik kellékével következő számunkban fogunk foglalkozni.

Nemoda Sándor.

ELETMENTÉS

A Főcserkész Ur Öméltósága március hó 24-én életmentésért a következőket jutalmazta a „Jó munkáért“ életmentő kitüntetéssel:

Ifj. Dr. FINACZY ERNŐ 2/ő. csapatbeli budapesti cserkésztisztnek csónakkal végzett életmentésért,

GADNAV JÁNOS 34. csapatbeli miskolci örsvezetőnek megvadult ló megfékezéséért,

KOLOZSVÁRY BÉLA 15. csapatbeli budapesti cserkésztisztnek csónakkal végzett életmentésért,

LENGYEL DÉNES 15. csapatbeli budapesti cserkésztisztnek csónakkal végzett életmentésért,

NÉMETH TIBOR 15. csapatbeli budapesti cserkésztisztnek csónakkal végzett életmentésért,

PAPP GYULA 665. csapatbeli dombóvári cserkésztisztnek többszörös életmentésért,

SAMU ZSIGMOND 15. csapatbeli budapesti cserkésztisztnek csónakkal végzett életmentésért,

SCHMIDT JÓZSEF 579. csapatbeli bácsalmási cserkésztisztnek úszva végzett életmentésért,

TELEKY ISTVÁN 579. csapatbeli bácsalmási cserkésztisztnek kútból való életmentésért.

HEGYEK FELÉ.

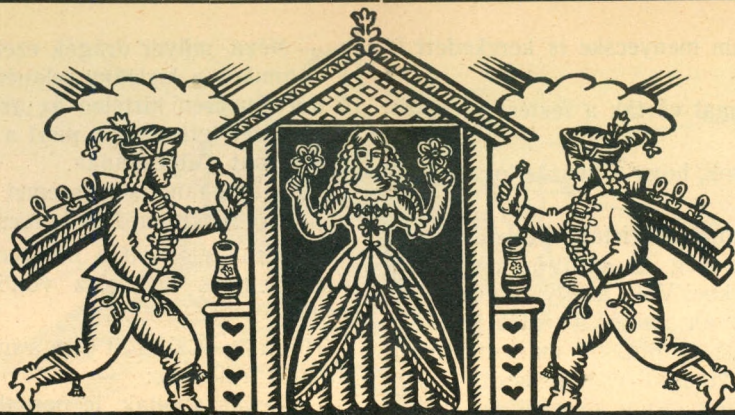
Messze hegyek közt, zúgó lombok alatt,
Tiszta hideg szél fúj csillagos éjszakán,
S az ezüst mennybolt óriás üregében
Sötét hegyek szövik a csodát.

Tikkadt sárga mezőről rezgő levegőn át
A ködmegülte láthatár felé
Hivőn kémlel a szem,

Hol nyugvó nap előtt kigyúlnak a távoli ormok,
S akkor jó menni, menni egyedül
Örökké távol hegységek felé.

Vaskó Andor †

Husvétí

tojások.

BINDER

Husvét napján, az istentisztelet után, Terka néniné nemcsak a családbeliek gyűltek a fehér asztal köré, hogy a szentelt kalácsban részesüljenek, hanem megjött a Tanító Julis és a Jegyző Laji is. Mert Terka néni megígérte, hogy őket is megtanítja arra, hogyan kell a husvétí tojásokat viasszal szépen „megírni“. Nagy híre volt a Terka néni tojásainak faluszerte, és a Pénzes Váczy kisasszony, aki a határdombi kastélyban lakott, egész gyűjteményre valót vásárolt már a locsolkodó fiúktól, mert Terka néni csak azoknak adott.

Andris és Böske, Terka néni unokái, az elemista „pocokok“ kíváncsiságával állingáltak a tűzhely körül, és minduntalan az kérdezték:

— Mi ez, nagyanyám? Mi ez?

— Sicc onnan, aprószentek! — hessegette őket Terka néni, mert attól tartott, hogy összemazatolják ünneplő ruhájukat a különböző festékekkel. Aztán kevés ecetet és tört timsót kevert a lábasokba, mert ez állandóbbá teszi a festékeket.

Jegyző Laji, aki a városi gimnáziumból jött haza vakációra, azt mondta:

— Kölcsönbe lesz a tanítása, Terka néni, mert a rajztanár úrtól annyiféle új módját hallottam a tojásfestésnek, hogy sok is. Azokra én mind megtanítom Terka nénit!

— Már én újat nem igen tanulok, lelkem — felelte Terka néni —. Ugy csinálom én ezután is, ahogy édes szülémtől tanultam.

De Tanító Julis meg Ilus, a nagymama legutolsó eladó leánya addig bizgatták Jegyző Lajit, amíg kicsordult belőle a sok tudás. Ugy mondta föl, mint a leckét.

— Van karcolás, amikor a rajzot finom árral vagy tüvel rákarcolják. Aztán maratás, amikor a festékben kifőtt tojást írják meg viasszal s a tojást azután választóvízbe, ecetbe vagy savanyúkáposzta levébe teszik, ami lemarja a festéket ott, ahol nincs viasszal fődve. Márványozást is

mondott a tanár úr. Ehhez a boltban kell sokszínű márványpapírt venni, abba göngyölni a tojást és úgy megfőzni. A papíron levő színek főzés közben ráfestődnek a tojásra. Meg ragasztás is van, amikor a tojásra különböző csipkészlű levelet ragasztanak és organtinba burkolva főzik meg. Főzés után rajtamarad a levél az erezetével... Még egyet hallottam, hogy levonós képet is használnak, de ez csak olyan elemista-pocoknak való...

Nevettek is, de meg újra el-elkérdeztették tőle az egyes módokat és Tanító Julis mindjárt ki is akarta próbálni valamennyit. De Terka néni leintette:

— Ide figyelj, lelkem, mert aki sokat markol, keveset fog.

S már vette is elő a *kandért*, amely tollszárvastagságú fácska volt, végében cipózsínórról lehúzott pléhcsövecské, amelyen két szál sörte is keresztül volt húzva, hogy a folyékony viaszt egyenletesen bocsássa le írás közben. Aztán gondosan megtörölte a meleg tojást, a kandért megmártotta a viaszba és a tojást egy függőleges meg egy vízszintes vonallal négy mezőre osztotta. Ezekbe a mezőkbe rajzolta be kacskaringós virágait.

Ilus is rajzolt épp olyan egyszerű kandérral, mint nagyanyja. Laji meg is jegyezte, hogy a városi boltban bizonyosan ügyesebb szerszámot árulnak erre a célra.

— De ügyesebb nagyanyót nem! — vetette oda a kis Böske.

Kacagásuk a szomszéd szobából előcsalta Böske szüleit meg a többi rokonokat is, és nagyanyó azt mondta:

— No, Bözsikém, ezért olyat írok neked erre a tojásra, amelyet te akarsz!

— Hát akkor azt a kis erdei kunyhót írja rá, amelyikből a nyuszik puttannyal hozzák a tojásokat.

Ilus barikát rajzolt Andrisnak, aztán meg egy locsolkodó kisiút, nagymama meg galambot írt, meg kiscsibéket, nagy kakast, sübás pásztorlegényt, vödörrel öntöző suhancot. Ké-

sőbb lovas huszár meg vidám menyecske is kerekedett ki kandéruk alól.

A gyerekek lázas izgalommal várták a festést és nagymama meg is intette őket:

— Majd még azt álmodjátok, hogy a huszár lova gyomron rúgott.

Amikor a tojásokat már mind megírták viasszal, Terka néni óvatosan, hogy a rajz meg ne sérüljön, egyenkint eresztette a tojásokat a festékbe. Volt, amelyik egész világossárgába került először, aztán amikor a festék jól megfogta, újra rajzolt valamit rá és pirosba mártotta, majd annak is egy részét lefödte viasszal és úgy került a kék festékbe. A kakas tollazata így szinte kékeszölden csillogott, amint dukált is.

A kész tojásokról letörölték a viaszot és azután szalonnabőrrel kifényesítették valamennyit. A gyerekek csak úgy ujjongtak a gyönyörűségtől, de nagyanyó kispipercelte őket végképp a konyhából, mert minduntalan ott lábatlantkodtak, ahol neki volt dolga. Hát ha el is tiszultak az útból, csak azért tették, hogy a pajtásaiknak elújságotják: mi mindent írt nagymama a tojásokra!

Még este is csak ezzel voltak tele. Böske úgy aludt el, hogy szemét le nem vette a sifonér tetején meghúzódozó tojásos kosárról. Még akkor is csak azt látta, amikor már aludt. És ekkor egészen furcsa dolog történt. A kakas kinyújtotta nyakát a kosárból, nagyot rázkódott és harsány kukorékolásba fogott. Nyomban kodácsolás hallatszott, a kakas újfent elrikkantotta magát és így szólt:

— Tyúkók, csibék előre, husvét hajnala van!

Majd ráfordult valakire:

— Ne fészkelődj mellettem és ki ne tépd a tollamat, mert a bokádba csípek!

Erre kacagás hallatszott, majd a suhanc hangja:

— Nézzétek ezt a rátarti kakaskát, hogy hencge! Mindjárt meglocsollak ám!

— Mordizomádtá! Rend legyen! — kiáltotta most a huszár. — Tessék sorakozni és kettősrendekben kivonulni, nem pedig úgy civilmódra tolakodni!

— Ejnye, vitéz uram, csak nem haragszik? Mert ha haragszik, nem kap ám piros tojást! — incselkedett a menyecske a huszárral.

— A piros tojást mi hozzuk, mak-mak-mak! — kiáltották a nyuszik és kiugrottak a kosárból.

Már ott hemzsegtek valamennyien a sifonér tetején: a csibék, a barikák, a galamb, a kisfiú, a kisleány is. Beszéltek, tréfálózta és ide-oda topogtak. A huszár alatt táncolt a paripa, a barika nyakában csilingelt a csengő és a sárga pihés kis csibék szüntelenül azt csipogták: csip, csip, csip, éhesek vagyunk!

A kisfiú nagy selyma volt, azt mondta a kislánynak:

— Nézd, milyen drágák ezek a kis csibék!

S amikor a kisleány odanézett és örömeiben összeütötte a két tenyerét, hirtelen az arcába locsolt. Persze sikítás, kergetőzés lett a vége, mert a kislány vissza akarta fizetni a kölcsönt a fiúcskának.

Erre a suhanc is vérszemet kapott és így szólt:

— No, most majd én is locsolok!

S azzal odament a menyecskehez, aki a húszárral beszélgetett, és az egész vödör vizet a nyakába zuhantotta.

Hű, nagyot sikított erre a menyecske, de még nagyobbat kiáltott a huszár:

— Lekaszabollak, te pernahajder!

Azzal kirántotta a kardját, megsarkantyúzta a paripáját és a menekülő suhanc után vágatott. Persze, dühében nem nézett semmire, eltaposott néhány csibét, szétrúgta a virágokat és eltörte az egyik nyuszinak a lábát is.

Böskének már könny állt a szemében.

De a subás pásztorlegény most előkapta ölmos füttykését és azt kiáltotta a huszár után:

— Megálljon kend! Atyámfia az a legény, ne bántsa!

A huszár azonban nem hallotta a kiáltást, de hiába is hallotta volna. Az ölmosbot gyorsabb volt a szónál és úgy tarkón találta szegényt, hogy menten lefordult a lóról, a ló meg gazdátlanul maradván, a sifonér szélére rúgattott és onnan a padlóra zuhant.

Ezt a nagy kárt Böske nem állhatta tovább. Ijedten ugrott föl ágyából, kinyitotta a szemét és akkor látta, hogy már hajnali világosság van a szobában. A szomszéd ágyból nagyanyó integetett neki:

— Gyere ide, kicsim!

Reszkető szívvel, könny a szemében, bujt nagyanyó mellé.

— A pásztor agyonütötte a huszárt, a ló meg lefordult a sifonyérrül — nyögdécselte halkan és húzgálta nagyanyót a szekrény felé.

— Mondtam én, hogy rosszakat fogsz álmodni — dűnyögte nagyanyó.

Böske csak rázta a fejét, dörzsölgette a szemét, nem hitt nagyanyónak, hiszen olyan világosan látta az egészsét, hogy az nem lehetett álom.

— Nyikk! — hallatszott most, mintha az ajtó csikorolt volna és a következő pillanatban hideg, szagos eső ébresztette föl igazán Böskét. Andris táncolt az ágy előtt és nagyanyót se kimélte.

— Én kapom a huszárt, úgy-e, nagyanyó? — kiáltotta izgatottan.

Erre már Terka néni is kénytelen volt kibujni az ágyból. Levette a kosarat a szekrényről és Böske akkor hitte el, hogy csakugyan álmodta az egészsét, amikor a tojásokat épségben meglátta.

Majthényi György.

Hasznos-e a cserkészbót?

- Jó munkát, Parancsnok úr!
- Szervusz, Laci! Mi újság?
- Tisztelettel jelentem, kipróbáltuk az angol „cse-lendzs“-játékot.
- Na és bevált?
- Nagyszerűen! Most az egész örs azon töri fejét, mi-képen tudna egy csalhatatlanul nyerő felállítást kitalálni.
- Hm, az nehéz lesz!
- Addig is, Parancsnok úr kérem, míg azt a fiúk kita-lálják, tessék mesélni az angol cserkészeknek arról az érde-kes tulajdonságáról, melyre éppen ebből a játékból jöt-tünk rá.
- Csak nem az, hogy az ellenségnek hátat fordítanak?
- Dehogy! Ez csak a játéknál van.
- Hát akkor mit akartok megtudni?
- Azt, hogy miért vannak a képeken az angol cserké-szek mindig bottal ábrázolva?
- Azért, mert Angliában általában botot hordanak a cserkészek.
- Ezt nem értem!
- Mit nem értesz?
- Vagy rossz a borthordozás, akkor a praktikus ango-lok miért hordanak ilyet, vagy pedig jó, . . . akkor pedig mi, magyar cserkészek, miért nem használjuk rendsze-resen?
- Te azt gondold, hogy nálunk nem kedvelik a botot?
- Azt bizony! Fogadalomtételnél az ember kezébe ad-ják, de rá két évre a legtöbb cserkész sarokba állítja s csak akkor viszi el magával, ha muszáj, vagy ha örsvezető.
- Bizony ez így van, Lacikám. De, mondd csak, mi lehet ennek az oka?
- Valószínűleg az, hogy a botot nem lehet praktikus-an használni.
- Ez nem egészen áll. Bizonyára emlékszel, hogy a multkor az egyik angol falitáblán megmutattam a cser-készbót használatának egész csomó módját.

— Igen, a vizen való átmenésről, éjjeli menetelésről közölt képekre emlékszem is.

— Az angol cserkészek botjukat mindig magukkal viszik s cserkészeletük legkülönbélebb változatai között állandóan használják.

— Tessék mondani, Parancsnok úr, ilyen bothasználato-kat!

— Mi az? Te talán a nyakkendőhöz hasonlóan ismét olyan részletes felsorolást akarsz?

— Ha a Parancsnok úr olyan szíves volna . . .

— Na jó, de előrebocsátom, hogy nem fogom megmon-dani, hogy például a nyakkendőcikknél megjártam.

— Hogyan?

— Egymásután kapom az értesítéseket, hogy valaki fel-devezte annak 51. használati módját.

— Parancsnok úr kérem, komolyan mondom, hogy az örsben mi is . . .

— Hallgass, inkább térjünk rá a botra. Lediktálom nek-ed azt az összeállítást, melyet a cserkészbót sokféle hasznáról angliai tapasztalatai alapján az örsvezetői csa-pat fiatal, de ambiciózus tagja, Liptai Jenő készített.

— Van ötven?

— Mondom, hogy nem mondom meg, mert akkor min-denki egy ötvenegyediken fogja fejét törni.

— Tessék diktálni, írom!

— A bot kiránduláson *támasz*, felfelé menetelnél *mászó-eszköz*, lefelé haladáskor *fékező*. *Rúd*, az örszászoló ré-szére. Szükség esetén *morzezászló* nyakkendővel. Alkal-mas *botjelek* adására, *teherszállításra*, *betegszállításra*, *hordágykészítésre*, láb *sínezésére*, patakátkelésnél *botug-rásra* és *hidra*, bozótos terepen *akadályhárításra*, állattá-madásnál *védekezésre*, akadályon való *átmászásra*. Ez volt a mindennapi életben a bot használhatósága. Most lássuk táborban és rendkívüli körülmények között.

— Táborba mi is elvisszük a botokat!

— Helyes is, mert a bot táborban *sátorrúd*, *kapu*, *keri-tés*, *konyhatető*, *lámpatartó*, *seprőnyél*, *bottüzhely*, *kony-hapólc*, *ruhaszáritó*, *törülközőtartó*, *lavórtartó*, *cipőállvány*, *polc*, *szélvédő*, *árnyéktető*. Ezekon kívül, mint *mérleg*, *já-*

tékhatar-jelző, játékeszköz, útjelző, hosszmérő, magasságmérő, jégbeszakadásnál mentési eszköz, télen sítot, nyáron vitorlafa, vízicserkészeknél csáklya, esetleg szükség-evező. Folytathatnám így, de remélem, hogy meggyőztelek, hogy a fiúk nem azért hagyják otthon a botot, mert nem lehet azt eléggé felhasználni, hanem bizonyára másért.

— Talán túl nehéz?

— Egy átlagos cserkészbot 60—80 dekagramm nehéz, amely a cserkész felszerelésénél nem játszik lényeges szerepet.

— Talán azért nem hordják, mert szeretik, hogy kezük szabad legyen.

— Ez igaz. Azonban most az idősebb cserkészek hordanak cserkészbotot?

— Azok a legkevésbé!

— Viszont éppen ezek szoktak, kikerülve az iskolából, mindenféle kis pálcikát hordani, ami mindenre való, csak praktikus dologra nem.

— Bizony ezek rendszeren távol vannak a cserkésztől!

— No látod! Az angol cserkészek pedig azt mondják: hogy a jó cserkész állandóan bottal jár.

— Dehát nem kellemetlen az városban?

— De igen! De a katonának is kellemetlen a puska a városban és még kellemetlenebb lenne puskáját elhelyezni — a ruhatárba. A harctéren bizony nem! A cserkészbot is ilyen! A szabadban élő, cserkészmunkát végző cserkésznek segítség, másnak teher.

— De a szabadban nem kell mindig a bot!

— Nem bizony, ha sétatukon jársz. Azonban a „cserkészút“ nem a kitaposott út, ott pedig hasznos a bot.

— Hát mindig hordjunk botot?

— Nem! Taposott úton nem kell! Azonban minél jobb egy nemzet cserkésze, annál inkább új utakon járnak tagjai s annál inkább használják a botot. Ez volt egyik megfigyelésem a jamboreen.

— Köszönöm, Parancsnok úr, ezután, hacsak lehet, bottal járok.

— Isten veled, Lacikám!

— Jó munkát!

Hegymászó.

FEKETE UTAK.

Fekete, fénytelen, bús éjszakában
Remegve, kénytelen botlik a lábam.
Nem ezt kerestem, nem erre vártam.
Miért a kétség,
Gonosz sötétség?
Miért nincs új utam dús napsugárban?

Szólít a vérem, innen is, onnan —
Lidércfény erről is, arról is lobban,
Sír a kísértet az ősi pagonyban,
Mennék, de merre?
Reggelre kelve
Gonosz kínokra lelkem nem dobban?

Az őszi tarlón sebzett a testem —
Fény felé utat soká kerestem,
Valami másra túlsoká lestem —
Késő, ha jönne . . .
Rég tört már össze . . .
Minden erős hit . . . Tort énekeltem . . .

Jaj, kit kerestem? Hatalmas támaszt,
Szava: szeretet, gondot elváltasz . . .
Csittítja kinom, bű ha elfáraszt,
Sugárzik lelke
S ott nyugszik benne
Minden, amit vártam — itt lelem már azt.

S mégis: nincs ösvény, nincs út semerre,
Ugy érzem: súlyos az élet terhe,
A bánat lelkem keresztre verte,
Eljöttem hozzád,
Meglátni orcád —
Segíts, Uram, sír hü szolgád lelke . . . .

Merre keressem — merre találjam?
Merre tisztuljak krisztusi vágyban?
Merre lobogjak dalt termő lázban?
Ut merre fordul?
Jól vagy bolondul?
Igy tétovázom az éjszakában . . . .

. . . S míg lelkem minden multat elereszt,
Ott áll előttem holdfény-glóriában —
Ösvény-jelző . . . egy útmenti kereszt.

Tábori Pál.

HOGYAN TANÍTSUK A PRÓBÁKAT?

JÁTÉKOK.

A próbapontok tanítása alkalmával a különböző cserkészjátékokat is nagyon jól felhasználhatjuk. Akár az egyes próbapontok tanulásával párhuzamosan, akár ismétlés céljából jó olyan játékokat rendezni, melynél a fiúk valamilyen cserkészügyességet gyakorolhatnak. A Játékönyvünkben is találhatunk több ilyen játékot. A megfigyelés és nyomolvasás gyakorlására például a 116., illetve a 118. oldalon sorol fel több cserkészjátékot. A tájékozódás gyakorlására a Botmegközelítés (18. o.) és „Merre van észak?” (77. o.) című játékokat közli. A természetismeretben való járatosságot a „Versenyfutás növényekért” (98. o.) teheti próbára. Elsősegélynyújtásra érdekes feladatot közöl a 72. oldalon (Lezuhant repülőgép). Természetesen ezeken a játékokon az ősrs tagjainak tudása szerint lehet változtatni. Ilyen célokra a Magyar Cserkész számaiban közölt Dugó Jani-pályázatokat is nagyon jól fel lehet használni. A következőkben angol és amerikai források nyomán közlünk néhány cserkészjátékot próbapontok köré csoportosítva.

Csomózás.

Staféta. Az ősrsök sorban felállnak, mindegyik fiú kezében van egy rövidebb kötél. Az 1-esek azt kapják utasításként, hogy „szorítónyolcas”, a 2-esek azt, hogy „állóhurok”, a 3-asok azt, hogy „rövidítőkötés” stb. Jelre az 1-esek egy kijelölt fához szaladnak és arra rákötik a kívánt csomót, ezután visszaszaladnak az ősrsükhöz és ráütnek a 2-es kezére. A 2-es erre odaszalad a fához és megkötí a saját csomóját, majd visszaszalad. A verseny így folytatódik tovább, míg az egyik ősrs meg nem kötötte az összes csomókat. A helyes csomókötésekért az ősrsvezetők felelősek.

Életmentés. Az ősrsvezető 4—5 méter távolságra áll az ősrs előtt. Adott jelre az ősrsvezető elkezd fuldokolni. A fiúk erre gyorsan összekötik a kezükben lévő köteleket, feltekerik, kidobják és megmentik az ősrsvezetőjüket. Lényeg a csomók erős és biztos megkötése és a gyorsaság, hogy melyik ősrs tudja először megmenteni az ősrsvezetőjét.

Jeladás.

Titkos kulcs. A fiúk bizonyára meg fogják szeretni a morzézést, ha egy titkos ősrsi kulcsban állapodtak meg. (Hadjáték alkalmával ennek nagyon jó hasznát veszték.) Egy ilyen módszer lehet a következő: legyen az ősrs titkos száma a 12-es. Ha egy fiú azt akarja üzenni a másiknak, hogy „gyere velem”, akkor ezt az üzenetet így fogja átalakítani:

1 2 1 2 1   2 1 2 1 2
g y e r e   v e l e m
h a é t é   x é n é ny

Tehát ő akkor ezt fogja leadni, hogy „haété xénény”. Vagyis az eredeti szöveg betűit úgy kell megváltoztatni, hogy hozzájuk adunk annyit, amennyit a fenti számok

mutatnak. Ha tehát például a titkos szám +1,—1, akkor ugyanez a szöveg így alakul:

+1 —1 +1 —1 +1   -1 +1 —1 +1 —1
g y e r e   v e l e m
h x é q é   ü é k é l

*

A fiúk szembenállnak az ősrsvezetővel, aki lead egy parancsot. Aki ezt először hajtja végre, az a nyertes.

*

A fiúk arcvonalban, némi térközzel állnak fel. Az ősrsvezető bemond egy betűt és rövid szünet után „rajta” vezényszóra mindenki leadja ugyanezt. Aki tétovázik vagy rosszul ad le, az egy lépést lép előre. Nyertes az, aki a játék végén a kezdővonalhoz a legközelebb maradt.

Tájékozódás a szabadban.

Megközelítés. A versenyzők a kalapjukra úgy kötik rá a nyakkendőt, hogy csak a lábuk alatt a földet és a kezükben levő iránytűt láthassák. Ezután ki kell jelölni egy botot, zászlórudat vagy valamilyen más jelet a földön. A kezdővonalon álló versenyzők megkapják a cél pontos irányát és a feladat az, hogy csupán az iránytű segítségével közelítsék meg a kijelölt tárgyat. Győztes, aki a legközelebb jut el.

*

A fiúk össze-vissza állnak fel a szobában vagy kint a szabadban. A vezető közepén állva hirtelen egy égtáj nevét kiáltja. A fiúknak rögtön ebbe az irányba kell fordulniok. Aki hibázik, az kiáll. Tovább folytatva, győztes az, aki utolsónak marad.

Természetismeret.

Kim-játék. A szokásos tárgyak helyett faleveleket, virágokat, bogyókat rakjunk ki. Különböző szabályok teljesen megegyeznek a rendes Kim-játék szabályaival. (Lásd Cserkészkönyv, 127. o. és Játékönyv, 60. o.)

Rejtett keresés. Mindegyik fiú (vagy ősrs) cédulát kap, melyen 5—6 levél vagy virág neve van felírva. Jelre elindulnak ezeket megkeresni, azonban keresés közben a vezetőnek nem szabad észrevenni senkit sem, mert akit meglát, az köteles leadni az addig talált leveleit. Győztes, aki először van kész a gyűjtéssel. Ennél a játéknál fontos a terep megválasztása, ezenkívül jó az időt is megszabni. Különböző pedig a játék megegyezik a jólismert „bujócskák”-val (l. Játékönyv, 18. o.).

Mi ez? Végy elő egy ív papírt, melynek a közepén egy lyuk van. Mutasd meg ezen keresztül egy levél csücskét, azután mindig többet. Aki először felismeri a levelet, az meg is kapja azt. Győztes, akinek a végén a legtöbb levele van. Ugyanígy lehet madárképeket is mutatni.

3 AZ ÖRSVEZETŐI TÁBOR.

Az ősrsvezetők, de még az ősrsvezető-jelöltek is büszkeséggel gondolnak a Hárshegyen, az ősrsvezetői táborban tanuló 450 társukra, akik az ország 145 csapatába viszik szét husvételre a cserkészlet legfrissebb tudását, fiatalos lendületét. Erdemesnek látjuk az ősrsvezetői tábor munkanyagából egy-két részletet közölni.

1. nap.

1. Kerékpározás. 2. Botösszekötés. 3. Bottűzhely. 4. Cserkészbothasználat. 5. Fegyverkezelés szabályai. 6. Fű-

részelés, fűrészes gondozása. 7. Gipszlenyomat-készítés. 8. Hibaháromszögelés. 9. Késcsésés és faragás. 10. Kimjárték. 11. Levélnyom-készítés. 12. Menetrendkezelés. 13. Mesterséges légzés. 14. Morse. 15. Parancs. 16. Fadöntés, gallyazás. 17. Rombus-sátorlap kezelése és felverése. 18. Szorítócsomó és szorítófaragás. 19. Tisztelgés (bottal is). 20. Vezénylési gyakorlat.

2. nap.

1. Betegszállítás. 2. Kerékpározás. 3. Céllovés. 4. Cövekelés. 5. Cövekfáragás. 6. Csomagolás papírral. 7. Dugólekötés, papírpohár, dugókihúzás. 8. Főzőkanálfaragás. 9. Hordágykészítés. 10. Magasságmérés. 11. Kötélművészet. 12. Kötözés. 13. Krinolin. 14. Lassozás. 15. Morsézés. 16. Sátorverés (4–6 lap). 17. Tájékozódás a nap szerint. 18. Tájékozódás zseboráival. 19. Tűzgyújtás. 20. Vezénylés.

3 nap.

1. Kerékpározás. 2. Cserkészkönyvismeret. 3. Faramászás. 4. Gombvarrás. 5. Háromszögletű kendő. 6. Hídverés. 7. Kereszt, képkeret papírból. 8. Kötéldobás és feltekerés. 9. Lámpakezelés. 10. Látrajkkészítés és távbecslés. 11. Lövés (fegyvertisztítás). 12. Mentőcsomókészítés. 13. Mentőszekrényhasználat. 14. Örsi sátor verése. 15. Sátorlapos-sátrak verése. 16. Szalonnapirítás. 17. Szíjmunkák. 18. Térképbeállítás. 19. Vezénylési gyakorlat. 20. Vízből mentés.

4. nap.

1. Céllovés. 2. Felszerelés csomagolása. 3. Hálófönás. 4. Heliograf-kezelés. 5. Hindu krinolin. 6. Homokasztal. 7. Kúpsátorverés. 8. Megfigyelési gyakorlat. 9. Nyakkendőhasználat. 10. Nyilazás. 11. Örsi sátorverés gyorsan. 12. Rang-jelzések. 13. Rántáskészítés. 14. Szerkocsikezelés. 15. Telefonkezelés. 16. Tűzhely, lapostűzhely. 17. Vezénylés. 18. Fűrészes- és ásóelésítés. 19. Sátorárkolás. 20. Rádióismeret.

Itt említjük meg, hogy az örsvezetői táborra 650-en jelentkeztek, akik közül hely hiánya miatt 200-nak a jelentkezését nem fogadhatta el az Országos Vezetőtiszti Testület. 450 fiú felvétele is csak úgy vált lehetővé, hogy óriási, 200 személyes sátrat sikerült szerezni és felállítani, amely fűthető is, a korai időszakra való tekintettel. A táborra a következő számban részletesen visszatérünk.

MENTŐK.

Csődület az utcán, sajnálkozás és kíváncsiság. Talán a villamos ütött el valakit, egy épületállvány szakadt le, vagy öngyilkos lett valaki? Csak már jönnének a mentők, hátha még tudnak segíteni . . . de hátha későn jönnek már . . . (Nem jobb lett volna-e, többet ért volna-e minden elsősegélynél, ha akad valaki, aki a baleset előtt rántja félre az az öregembert a villamos elől, vagy veszi ki a kis gyerek kezéből a lúgos poharat?!)

Milyen szerencse, hogy akadt egy ügyes cserkész, aki elsősegélyt tud nyújtani, amíg a mentők megérkeznek. Végre! Itt vannak. Hála Istennek, még jókor jöttek. Milyen jó is, hogy vannak mentők, mennyi jót tesznek, életet mentenek mindenütt, ahol szerencsétlenséget idéz elő a meg gondolatlanúság, ahol mérgezés, baleset, halálveszedelem leselkedik.

Tudok azonban másfajta mentőkről is és azt hiszem, hamarosan rá fogsz jönni, hogy te is ismersz ilyeneket. Ezek másfajta szerencsétlenségeknél vannak ott és próbálnak segíteni. Ahol ketten összevesztek, ott békítgetnek, félreértéseket elsímítanak, tudnak úgy vigasztalni, hogy

szavuk tényleg enyhíti a fájdalmat. Melegszívű emberek ezek a lelki mentők. Nagyszerű, igazi mentői munkát végeznek, mindenütt ott vannak, ahol igazán szükség van rájuk . . . de minek is részletezzem, mikor mint régi cserkész, biztosan magad is voltál már ilyen melegszívű, háttározott-kezü lelki mentő! . . .

Nagyszerű dolog az elsősegélynyújtás és igazi cserkészfeladat a lelki mentés . . . de, de még nagyszerűbb mentésről is tudok (és én ezt tartom a legnagyobb mentésnek), akik akkor segítenek, akkor „mentenek“, amikor még nincsen semmi baj, akik megelőzik a bajt. Az ilyen mentő nemcsak akkor tud segíteni, mikor már baj van, hanem el tudja háritani a szerencsétlenséget. A mérget kivenni a kézből, az első szikrát elfojtani, — az ilyen mentéshez kell igazán cserkész-szem és cserkész-szív, ezt érdemes gyakorolni!

Olyanformán gondolom ezt a mentést, hogy például észreveszed örsi gyűlés előtt az otthonban, hogy a Laci és Józsi valami vitába kezdenek és a vitából öt perc múlva biztosan heveskedés és veszekedés lesz. Ha csak olyan közönséges mentő lennél, talán észre sem veszed, vagy nem is jut eszedbe, hogy itt tehetnél valamit. A különb „mentés“ ott kezdődik, hogy próbálsz megelőzni a bajt, játsszani hívd őket, esetleg énekelni kezdtek a gyűlés kezdetéig vagy valami érdekes témára tereled ügyesen a társalgást. Külön művészet ez is, a társalgást észrevétlenül másra terelni, gyorsan és ügyesen olyan témát találni (sporteredmény, érdekes hír, új könyv, iskolai- (műhely)-kérdés, cserkészügyesség, tréfa), ami rögtön érdeklí a többit és a figyelmet egészen más irányba tereli, a közhangulatot más irányba viszi.

Persze, hogy ezer és ezer más módja is van a megelőző mentésnek. Észrevenni, hogy kisöcsikéd unatkozik és valami játékot adni neki, foglalkozni vele, még mielőtt rosszkedni kezdene; azt az újoncot nem akkor kell összezníni ügyetlenségéért, amikor már bevágta a kezét, hanem megmutatni neki, hogyan fogja a kést; cserkésztestvérednek jó könyvet adni, még mielőtt a rosszat kezébe venné és kirándulásra, játékra hívni, még mielőtt szomszédjával megváltatja a jegyet a rossz mozidarabhoz; örsi gyűlésen egy-egy tréfát vagy éneket közbeszólni, mikor a figyelem lankadni kezd és így megelőzni a figyelmetlenséget, rendetlenséget. S ugyan miért engednéd, hogy a parancsnok úr megint kénytelen legyen összeszidni a csapatkönyvtárost, mert nyitva felejtette a könyvtárt, miért ne figyelmeztetnéd?

Ez az igazi mentés. Nem várni meg, míg a másik bele-sodródik valami hibába, bajba, amíg mások lelkét sebzí meg talán csupa meggondolatlanúságból, vagy megmérgezi saját lelkét, hanem idejében szeretettel elvonni, némelykor észrevétlenül, ügyesen másfelé terelni a figyelmét, más-kor tapintatosan figyelmeztetni, vagy önértetét, nagylelkűségét felkeltetni.

Próbáld meg ezt a fajtáját a mentésnek, gyakorold sok-szor, meglátod, lassankint átragad az egész örsödre. Igazán szép lenne, ha örsöd ilyen értelemben alakulna át mentő-örsé! . . . De el ne feledd, hogy ehhez a mentéshez sok gyakorlás kell és hogy ezt a mentést éppen az különbözteti meg a másfajta életmentéstől, hogy teljesen csendben történik. A mentőautó élesen túlkölvé rohan és mindenki kitér előle. A lelki mentők, a bajtól megmentő, melegszívű és erőskezü „mentők“ azonban csendesen, észrevétlenül, szerényen járnak és tudnak mindenkinek kitérni. Bajtól megmenteni, összeütközéseket kikerülni csak az tud, aki tud csendben, szerényen, tapintatosan cselekedni és aki tud másoknak kitérni s nyugodt maradni.

(Tizenkettedik közlemény.)

Kedves Fiúk!

Ez az utolsó terjedelmesebb közlemény, melyet ős előtt útnak indítunk. Rovatunkat továbbra is fenntartjuk, de abban csak azt fogjuk ezentúl hírül adni, hogy mikor kérnek tőlünk külföldiek levelezőt és itt fogjuk időnkint közölni a csercserkészet híreit is. A tavasz és nyár a levelezési akció számára csön-des időszak kell, hogy legyen és mi most berendezkedünk erre.

Tehát nem közlünk többé idegen szövegeket. Nem szerzünk be többé külföldi címekeket. Címekeket kérő leveleket ne írjatok, hanem aki most, a „holt-szezonban“ mégis akar levelezőt, az két dolgot tehet:

1. Vagy figyelemmel kíséri közleményeinket és, ha azok valamelyikében neki megfelelő külföldi jelentkezőre akad, elkéri tőlünk annak pontos címét,

2. vagy ír megfelelő nyelven bemutatkozó levelet s azt beküldi hozzánk. Mi az ilyen levelet ajánló sorok kíséretében szívesen elküldjük bármelyik cserkészszevétséghez (megfelelő nyelv alatt az illető ország nyelvét értjük, ahonnan levelezőt akartok; illetőleg egy ott általánosabban ismert nyelvet).

Hogy teljesen tájékozottassunk Titeket a lehetőségekről, azt is elmondjuk, hogy az utolsó négy hét alatt közületek mintegy hatvan fiú részére nem sikerült még levelezőt találnunk. Ezeknek a címeit akkorra, mikor e sorok napvilágot látnak, mind átutaltuk megfelelő külföldi szevétséghez. Azonkívül van kilátásunk arra, hogy még e tavasz folyamán nagyobb „címszállítmányunk“ érkezik Dániából, Németországból és Olaszországból. Afelől is biztosak vagyunk, hogy a Nemzetközi Iroda szörványosan fog küldeni nekünk — nagyobbrészt angol — címekeket.

Sietünk kijelenteni, hogy a levelezési akció minden kedvezménye (úgy, ahogy azt a M. Cs. márc. 1-i számában részleteztük és az ápr. 1-i számban módosítottuk) továbbra is bejelentett levelezőink rendelkezésére áll. Azt is sietünk hozzátenni, hogy az összes külföldi levelezéssel foglalkozó magyar cserkészeknek becslésünk szerint még mindig egynegyedrésze van bejelentve. Pedig a cserkészek nem lusta!

*

A Nemzetközi Iroda legutóbb a következők részére kért tőlünk levelezőt.

Ki akar velünk levelezni?

Leslie Bascom 17 éves rajvezető Brit-Guiana-ból (Georgetown, Demerara).

Dennis Hible 18 éves örsvezető a Sheffield melletti High-Green-ből.

Címeik megkaphatók a Külföldi Ügyeket Intéző Hivataltól.

R. A. Cumberland 19 éves Leicester-i öregcserkész, aki a nyáron Magyarországra jön, kapott már levelet Szolnokról és Sopronból, de szeretne Budapestről is megismerkedni valakivel. Címét kérésre kiadjuk.

*

Olyanok, akik csereakcióra jelentkeztek, gyakran érdeklődnek aziránt, hogy sikerült-e kérésüket teljesítenünk. Könnyen érthető okokból nem fogunk hozzá a csere-akták elintézéséhez május közepe előtt, mert még mindig várható újabb külföldi jelentkezések befutása. Addig pedig nincs kellő áttekintésünk, míg az összes jelentkezés előttünk nem fekszik.

*

Ujabbban többen kértek közületek tőlünk leánycímet (nem leányok). Erre mi nem vagyunk berendezkedve, tehát leánycímet csak akkor tudunk adni, ha éppen egy kül-

földi leány kért tőlünk levelezőt. Ez is többször előfordult, de egyszer sem olyan rendkívüli körülmények közt, mint mikor June Smith (talán már kitaláltátok, hogy amerikai) elkeseredve földrajzönyvének hiányos és prózai adatai miatt, tollat ragadott és a következő levelet írta:

Allami Minisztérium,

Magyarország.

Földrajzból éppen most tanuljuk Magyarországot és úgy gondoltam, hogy Önök sokkal megbízhatóbb felvilágosításokat tudnának nekem nyújtani, mint földrajzönyvünk. Mellékelve küldök Önöknek 15 centet amerikai pénzben, kérem, küldjenek érte címre lehetőleg bőven illusztrált könyveket Magyarországról. Ha esetleg címzésem nem volt megfelelő, szíveskedjenek azt kijavítva leveletemet a megfelelő minisztériumhoz, esetleg iskolához áttenni.

Miss June Smith, Martinsville, Indiana.

Ezután kissé gondolkozóba esett, majd áthúzza az elhamarkodottan leírt „15 cent“ kifejezést, kijavította azt „10 cent“-re. Ugy gondoltuk, hogy ezzel a történettel tartozunk még Nektek, mielőtt boldog husvétot kívánánk mindnyájatoknak. A 17 éven felüli bejelentett levelezőknek kiváltképpen, mert nekik már nem jutott olyan nemzeti zászló-táblázat, amelyet a 17 éven aluliaknak küldtünk.

Most még búcsúzóul néhány francia mondat:

Nous avons fait une excursion de trois jours à Pâques.

Mi tettünk egy kirándulást háromnaposát husvétkor

Chaque soir nous étions réunis autour du feu de camp, ce qui Minden este összegyűltünk a tábortűz körül, ami fut bien joli.

volt igen kedves.

Nous avons escaladé les pics plus élevés de la région que nous Megmáztuk a magasabb hegycsúcsait a vidéknek, melyen avons traversée.

áthaladtunk.

Il n'y a pas de hautes montagnes en Hongrie, le pic plus Nincsenek magas hegyek Magyarországon, a legmagasabb

élevé surpassant à peine les mille mètres.

csúcs alig haladva túl az ezer méteren.

Cependant les paysages boisés de nos montagnes sont bien Mindamellet erdős vidékei hegyeinknek nagyon

adaptés au campisme et au tourisme.

megfelelnek táborozási és turista célokra.

Les arbres plus fréquents y sont la chène, l'orme et l'hêtre.

A leggyakoribb fák ott a tölgy, szil és bükk.

L'arbre caractéristique de la Grande Plaine Hongroise, où je A jellegzetes fája a Nagy Magyar Alföldnek, ahol én

demeure moi aussi, c'est l'acacia.

is lakom, az akác.

Comment avez vous passé les vacances de Paques?

Hogyan töltötte ön a husvét vakációt?

Cette année est l'anniversaire de Saint-Eméric, fils de Saint-

Ez az év a Szent Imre-jubileumi év, Szent

Etienne, qui mourut tout jeune en 1030, six jours avant qu' István fiáé, aki meghalt fiatalon 1030-ban, hat nappal azelőtt

il fût couronné roi.

hogy királlyá koronázták volna.

L'anniversaire sera célébré par des grandes fêtes cet été, Az évfordulót fogják ünnepelni nagy ünnepségekkel a nyáron

l'assistance auxquelles sera facilitée melyeknek meglátogatása megkönnyítettetik aux touristes étrangers par diverses az idegen turisták részére különféle kedvezményekkel.

Tout en attendant vos nou-

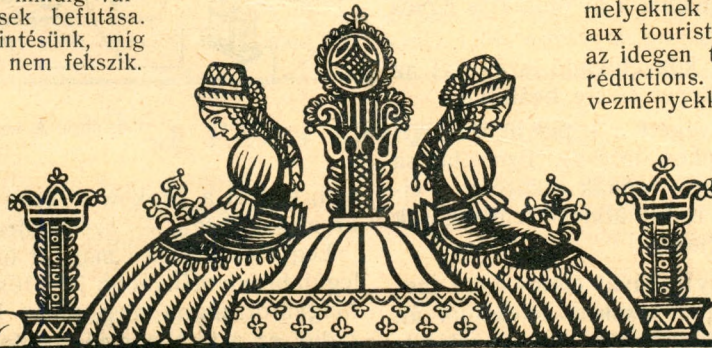
Várva hi-

velles je vous serre cordiale-

reit megszorítom szívé-

ment la main gauche.

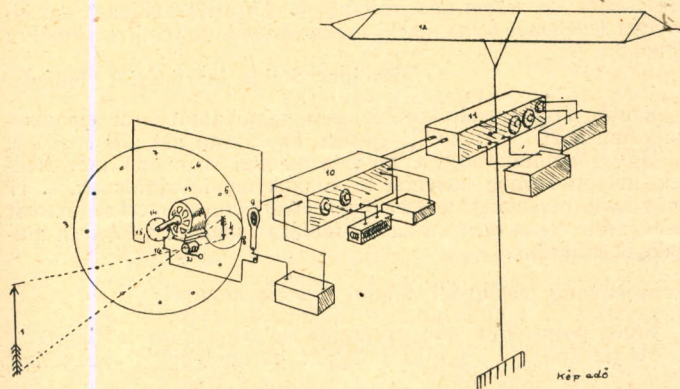
lyesen balkezét. *Atányi I.*

A TÁVOLBALÁTÁS PROBLÉMÁJA.

A VIII. kerületi reáliskola fizikus cserkészeivel az utóbbi napokban nem lehet bírni. Vitatkozástól hangos az otthon. A csapatrádió bevezetése óta nem folyt ilyen fizikai szellemi csata, mint most.

Érthető a nagy felindulás. Mihály Dénes, aki a távolba-

1. ábra. Az adóállomás.

látás rendszerét találmányával tökéletesítette, ugyanazokban a padokban tanulta az optika és elektrotechnika törvényeit, mint ők.

A nagy felbuzdulást látva, összeszedtem és rábírtam a vitatkozókat, hogy a meddő szócsata helyett azt a szerencsét, mely nekik a távolbalátógép megismerésével jutott, hasznosítsák a köz javára és ismertessék meg a Magyar Cserkész útján a telehor-készüléket minden cserkésszel.

Fogadjátok ezt úgy, mint husvétii ajándékot, műszaki és rádiós cserkésznek.

A távolbalátás ugyanazon elven alapszik, mint a telefon. Az elektromos távolbalátásnál az adó-állomás a képet apró képelemekre bontja, ezeket elektromos rezgésre értékeli át, melyet vezetéken vagy rádióval kisugároz a vevő-állomás felé, ahol az elektromos rezgések ismét fényváltásokat idéznek elő, apró fénypontocskák alakjában. Ezeket a vevő-állomás a vetítő ernyőre sorakoztatja. Ez a folyamat oly gyorsan megy végbe, hogy az emberi szem nem képes észrevenni, hogy a kép pontjait nem egyszerre, hanem egymásután látja.

Ez a rövid elméleti ismertetés meggyőzhet mindenkit arról, hogy akinek távolbalátó gépe van, az nem láthat mindent, amit akar, éppúgy, mint a telefonnal nem hall mindent, amit akar, hanem csak azt, amit a leadó (a telefonban a beszélő) lead.

Ezek után nézzük meg részleteiben a távolbalátás egyes átmeneti állapotait.

1. A kép felvétele végett a közvetítendő személyt az adó lencséje elé állítják és a képet élesre beállítják.

2. A kép elemekre bontása végett a képet a lencsével a bontókészülékre vetítjük (Nepkow-tárcsa). Ezen tárcsa lyukakkal van ellátva, melyek úgy vannak a korongon elhelyezve, hogy forgás közben a rajtuk átmenő fénysugarak a képet apró képelemekre bontják.

3. A képelemeket fényérzékeny cellával (fotó- vagy szelén-cella) elektromos áramingadozásokra értékeli át. Ezek azon alapszanak, hogyha különböző erősen világítjuk meg őket, akkor az elektromos áramot különböző erősen engedik át.

4. Az átértékelt elektromos rezgések következménye a képáram, melyet vagy vezetéken viszünk át a vevőkészülékhez, vagy pedig képáramok által egy rádió-állomást vezérünk, szabályozva a rádió-állomástól kisugárzott hullám amplitudóját (legnagyobb kirezgés) a képáramok által.

5. A vevő-állomáson az érkező elektromos rezgéseket a fényjelfogóba vezetjük. Ennek fényereje aszerint változik, amint a bevezetett képáramok ingadoznak.

6. A fényjelfogóban felvillanó fényjeleket a képösszeállító összeállítja. Ez a készülék arról gondoskodik, hogy a fényfelvillanások ugyanolyan sorrendben és nagyságban legyenek láthatók, mint amilyen sorrendben történt a kép-bontás az adó-állomáson.

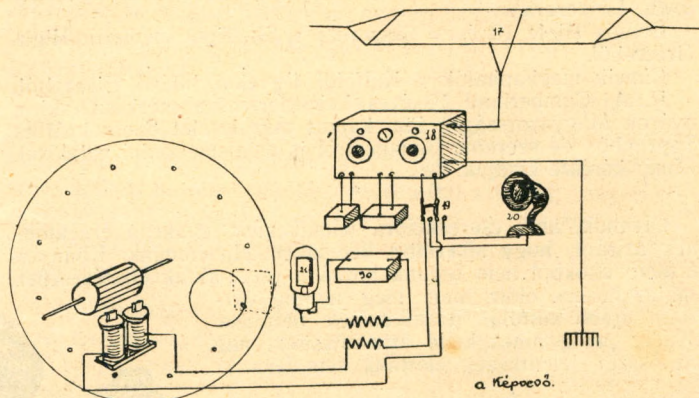
7. Az adott képet csak akkor fogjuk zavartalanul látni, ha az adó- és vevő egyformán működik. A két készülék szinkronizálva van.

A készülék mindezen ténykedéseket egy másodperc alatt tízszer végzi el.

Az 1. ábrán a leadó, a 2. ábrán a felvevő sematikus vázolata látható.

Az 1. ábra nyilat a 2-vel objektív vetíti a 3-mal jelzett bontókészülékre, melynek 4, 5, 6, 7 stb. pontjai képelemekre bontják a képet. A tárcsát a 13-mal jelölt elektromotor forgatja. A képelemek a fotócellába (9) kerülnek, mely az elektromos teleppel és a 10-zel jelzett erősítővel van sorba kapcsolva. A keletkezett elektromos rezgéseket a 11-es rádióadó-állomásra visszük, mely ezeket elektromágneses rezgésekké alakítva, a (12) antennán kisugározza a térbe.

A vevő-állomás 17-tel jelzett antennája és a 18. rádiókészülék 20-szal jelzett hangszórója, a 19-cel jelzett átkapcsolón keresztül csatlakozik, mely lehetővé teszi a távolbalátó vevő-készülékre való átkapcsolást. Átkapcsolás esetén a 30-cal jelölt elektromos telep és a 21-gyel jelölt fényrelé csatlakozik a rádióvevőhöz. A fényrelé egy lámpa, melyben levegő helyett nemes gáz van és két lemezből álló egymással nem érintkező elektródja van. Ez a lámpa követi a fényingadozásával a képhullámok rezgé-

2. ábra. A vevőállomás.

seit, melyet a Nipkow-tárcsán keresztül — melyet a szinkromotor forgat — szemlélhetünk.

Legyetek büszkék magyar fiúk, hogy a modern technika legújabb vívmányában jelentős szerep jutott a magyarnak. Magyarországon még nincs képadó-állomás, de mint a rádió, ez a találmány is be fogja járni a világot és szolgálni fogja az emberi megértést.

Kovács Gyula
12. VIII. R.

A KIRÁLYFI PÉLDAADÁSA.

Szombathely mellett kilenc kilométer távolságban fekszik árpádkori hatalmas templomáról nevezetes Ják községe. Templomának portáléja, főbejárata lépcsőzetesen szűkülő kiképzésével, a csúcsban összeszaladó ívek háromszögletű timpanonjában Krisztus és az apostolok szobrai tették főkép a jáki templomot nemcsak országos, de világhírűvé. Tudós kutatók állításai szerint a bécsi Szent István-templomnak ú. n. Óriás-kapuja ugyanazon mester kevésbé sikerült műve, aki a jáki portálét építette. Ezért a kapuért építették meg a milleniumkor a városligeti Vajdahunyad-vár udvarán a jáki kápolnát is.

Most azonban nem a jáki templom kapujáról, annak művészi szépségeiről akarok írni. Hivatottabb tollak végezték azt el előttem. De szeretnék arról az újdonságról beszámolni, amely 1930 június 9-től kedve az ősi templom főbejárata előtt az Árpádház legszebb gyöngyének, Szent Imre királyfinak emlékéét hirdeti.

A templom főbejárata előtt ősi idők óta két hatalmas fekete gránit-oszlop áll a maga csonkaságában. Senki nem tudja megmondani, mikor került e két síma fekete csonka oszlop a híres főkapu elé, tőle 5—6 méter távolságban felállítva. Szakértők megállapították az oszlopokról, hogy valószínűleg római eredetű kolosszusok ezek. Az egykor virágzó Savaria, római kolónia, földrengés és háborúk dulta romjaiból kerülhettek ide. Anyaga németországi gránit. Súlya egyik-egyiknek 13 tonna. Ezt az óriási követ az Alpeseek nyulványain át Pannóniába szállítani csak római erő volt képes. A romok közül pedig minden valószínűség szerint IV. Béla királyunk idején emelték ki és szállították el a kilenc kilométeres távolságon, hogy esetleg az építkezésnél felhasználják. Minthogy azonban anyaga a maga fekete színével erősen elüt a jáki templom szentmargitbányai mészkővének halványsárga színétől, nem építették be, viszont el sem vitték többé őket az építkezés helyéről, hanem ott hagyták a templomdombon őket, s felállították a templom előtt a főbejárat két oldalán. Azóta ott állanak és viselik az időjárás minden viszontagságát anélkül, hogy talán kifaragásuk óta eltelt 2000 esztendő a legcsekélyebb nyomot hagyta volna síma felületükön.

A nagyobbik oszlopon azonban mégis van egy sérülés. Mikor az a palota, melynek támaszai lehetnek, rombadőlt, vagy az esés, vagy valamely hasonló óriási kődarab ütdődése a nagyobbik oszlopon egy felületrészt letört. A törési felület pedig olyan alakot vett fel, mintha egy hatalmas, embernél nagyobb kéz mélyedt volna bele a gránit kemény anyagába. Az óriási kéznyom természetesen felkeltette a jákiak képzelődését és megindultak hosszú évszázadok alatt csendes téli estéken az Apát-szeren, a Nemesnépi-utcában, s a híres jáki „göllöncserek“ (fazekasok) portáján a mesék, találgatások. S ma a jáki magyarok egyértelműleg így mesélik el a két oszlop történetét:

A tatárjárás után romokba dőlt Magyarország újjáépítőjének, IV. Béla királynak országépítő munkáját mindenáron meg akarta hiúsítani a pokolbeli Gonosz. Mikor tehát a jáki templom építése már befejezéséhez közeledett és a felszentelésről gondolkodott a király és Omodé esztergomi érsek, akkor dühében e két hatalmas gránit darabot cipelte ide az ördög a templom összezuzására. De megkésétt. A templom felett szállt ép akkor, mikor bent elsőtízben mutatták be a vértelen áldozatot, a sárkányölő Szent György vitéz képével ékes oltár előtt. Ijedtében elejtette tehát a magával hozott követ, s mikor utána kapott hatalmas kezének nyomát rajtaégette a gránittömbön.

A hatalmas gránitoszlop 1930 június 9-cel felírást kap. A felírás felett a jól ismert cserkészliliom díszeleg. Alatta pedig ez a szöveg:

„A szombathelyi III. cserkészkerület 1500 cserkésze a kerület 10. jubileumi évében 1930 június 9-én Magyarország főcserkészenek, az országos vezetőség tagjainak és a csonka haza egész cserkészifjúsága képviselőinek részvételével az árpádkori templom ősi szentélyében a sárkányölő Szent György vitéz, a cserkészek védőszentjének oltára előtt áldozott a liliomos ki-

rályfi, Szent Imre herceg halálának kilencszázadik évfordulóján és új fogadással kötelezte el magát a 10. cserkésztestvérny megőrzésére. A X. cserkésztestvérny: A cserkész testben és lélekben tiszta. Fölvéstük hódolatunkat ős Savaria e csonka oszlopára, melyet a nép hite szerint az országépítő IV. Béla király ellen áskálódó gonosz lélek ejtett el e helyen a templom szétrombolására. Hisszük és tudjuk, hogy romok felett új határokat és erős hazát épít minden pokoli ármány ellenére is a tiszta ifjúság.“

A III. cserkészkerület mint ismeretes az ország nyugati megyéit foglalja magában: Moson, Sopron Vas és Zala vármegyét. Azt a területet, mely egykor részben, a Lajtán túl Szent Imre herceg kormányzása alatt állott, miután királyi atyja Konrád német császártól diadalmas harcban megszerezte azt. Azt a területet jelenti e vidék, mely ép Konrád betörése kapcsán azt a hivatást nyerte, hogy Nyugat ellen védje az ország függetlenségét. Ez a négy vármegye, a kömmün aléltságából magához térve, az ország egyetlen szabad területe volt, ahová román katona nem merte betenni lábát. 1919-ben itt már lángolt a nemzeti gondolat, mikor az még hosszú ideig béklyóba volt verve az ország többi területén. 1920-ban a Nyugatmagyarországi Cserkészszövetség itt már megalakult az ifjúság vallásos és hazafias szellemének intézményes kifejtésére. Ennek a cserkészmunkának a jubileumát üli a Magyar Cserkész Szövetségbe beolvadt Nyugatmagyarországi Cserkész Szövetség ez évben. S ennek a jubileumnak az egyik legkiemelkedőbb pontja lesz épp a négy vármegye határszéli ifjúságának hódolata a végvár egykori ura, Szent Imre herceg szeplőtelen emléke előtt.

Ez a hódolat, mint a felírás is tanúsítja, a liliomos árpádházi herceg legszebb erényének, lelki nagysága alapjának, szűzies férfi voltának szól. A határszél cserkészifjúsága új fogadalommal kötelezi el magát a felírat tanúsága szerint Szent Imre legszebb erényét kifejezésre juttató cserkésztestvérny mellett. S a megokolás mutatja, hogy a III. cserkészkerület ifjúsága megértette Szent Imre nagy értékét. A mai közkeletű felfogással szemben nem a lemondást látja Szent Imrénél ebben az áldozatában, hanem az erő jelét veszi ki Szent Imre veszprémi fogadalmából. Meglátta azt, hogy a végvári szerephez jutott lajtántúli rész hercege csak úgy tudott végvári harcos, vártánálló kemény kötésű katona lenni, ha ehhez sem a testi bátorság, sem a lelki felkészültség, a nagy, szinte emberfeletti látszó lelki hősiesség nem hiányzott benne. S hol látszik meg igazabban a lelki hősiesség, a lelki bátorság, a lelki erő, mint ott, ahol az embernek saját vágyaival, és pedig nagy erővel jelentkező vágyaival kell szembeállania? Van-e még egy hasonló harc az emberi lélek belsőjében, mely akkor vigyázatosságot, akkora bátorságot kívánna meg, mint éppen a lelki tisztaság megvédése? A szüntelen felkészültség, az ernyedetlen kintartás hol szükséges inkább, mint ott, ahol a test és a vér vágyai elemntaris erővel törnek elő a fiatalság jogán?

S a földrajzi helyzeténél fogva ma ismét végvári harcos szerepére hivatott nyugati végek cserkészifjúsága ebben a feladatában Szent Imre példájára ugyanazon erény: a lelki tisztaság páncélját kész magára venni, hogy megállja azt a harcot, mely Szent Imre korának feladataival szemben nemcsak a meglevő határok biztosítását kívánja tőle, hanem a megszabdalt határok visszaállítását is igényli. Kemény meglátás, a nagy feladathoz méltó fogadalom, férfi beszéd az, amit a gránit-oszlop hirdeti ott a szombathelyi cserkészfiúkról. Méltó arra, hogy megtudják a Szent Imre-év kapcsán az ország minden részében, ifjak és öregek, cserkészek és leventék, férfiak és leányok és okuljanak, tanuljanak a példán, s járjanak el abba az iskolába, mely Szent Imre királyfi útmutatása mellett az igazi erőre, férfiasságra, lelki bátorságra, csüggedetlen harcra nevel. Így lesz gyümölcsöző a liliomos királyfi példaadása, melynek első követelményét oly emelt homokkal és oly ideális szívvel teszi magáévá a Szombathelyen június 8—9-én összegyűlő 1500 végvári magyar cserkészfiú. Dr. Szendy László.

A VERS SZÜLETÉSE.

Köpenybe bújva lassan bandukoltam.
Ködbebújt szemmel várt a messzeség.
A szél egész a testemig hatoltan
Mormogott egy ősi, halk mesét.

A tarlott gallyak fáradtan zizegtek,
Amint a lábam rajtuk áthaladt.
Panaszkodtak a holt-Maros vizeknek,
Mert aludtak a hullt lombok alatt.

Pihent minden: a víz, a lég, a róna.
S erre a fulladt, bágyadt altatóra
Szívem vadul kalapálni kezdett.

S mintha a tavasz fakadását élném,
Ős víz indult meg szívem titkos mélyén,
Megirtam egy csöndes, tiszta verset.

Wiener János.

A JAMBOREE-CSAPAT NYOMDOKAIN.

Az emberek mindig szívesen látogattak történelmi nevezetességű helyeket, csatatereket, olyan épületeket, hol valami nagy esemény történt. A mi cserkészletünk történelmében bizonyára mindenkor emlékezetes események lesznek azok a nagyszerű napok, melyeket a Jamboree-csapat mult nyáron Angliában töltött és a magyar cserkész mindenkor boldog megemlékezéssel fog visszatérni azokra a helyekre, hol egykor 800 magyar fiú csatakiáltása hangzott el.

Engem — midőn alkalmam volt egynémely ilyen helyre eljutnom — a helyen és épületeken kívül még sokkal inkább emlékeztettek a magyar cserkéskékre *maguk az emberek*, akikkel nyáron találkoztunk, akik nem győzik dicsérni a látottakat. Erről szeretnék most néhány szóval megemlékezni.

*

Green-Street-Green. Mr. Spencer villája. Igaz ugyan, hogy a nyáron csak kevesen lehettek abban a szerencsés helyzetben, hogy ide ellátogassanak, mégis azt hiszem, hogy jogos ezt a helyet említenem először. Bizony kevés olyan zeg-zúga van a háznak, mely ne emlékeztetne a magyar cserkéskékre. A drawing-room-ban mezőkövesdi himzés és magyar tárgyú könyvek, az ebédlőben a debreceni csikós kulacs. Hát még a dolgozószobában! Az ember azt sem tudja, hogy hová tekintsen. Az íróasztalon a magyar lobogó, a falakon megszámlálhatatlan kép, köztük díszhelyen a Jamboree-csapat keretezett fényképe. De mindez csak a szemnek szól. Van ám a fülnek is magyar vigassága. Mert a magyar vendég alig teszi be a lábát, megszólal grammofonon a Rákóczi-induló, ilyenkor a beszéd természetszerűen arra a felejthetetlen jelenetre terelődik, midőn Avery Hill-en a Lord a Rákóczi-induló és a fiúk hálakiáltásainak harsogása mellett hagyta el a termet.

A kert egy része táborozási helyül szolgál. Mr. Spencer szüntelen hajtogatja, hogy mennyire szívesen látna itt magyar csapatot. Éppen most épül egy tágas úszó-mence, hogy minden multságuk meglegyen a magyar cserkéskéknél, ha jönnek . . .

Spencer bácsi így szokott búcsút venni tőlem: mikor jön megint ki hozzánk, *haza?* — Igen, mert a magyar cserkéskéknél, ha idekinn van, Mr. Spencer háza az *otthon*. Hogy pedig az a szó „otthon“ angolban és magyarban egyaránt mit jelent, azt nem kell bővebben vázolni.

*

Maidstone. A Kent grófság cserkéskéinek évi közgyűlése. A sok ismerősnek se szeri, se száma.

Az elnök nem más mint *Lord Waring*, Foots Cray Place ura, vendéglátó házigazdánk. Megnyitó beszédében többek között ezeket mondja: „Minthogy szerencsénk van a magyar cserkészlet egy képviselőjét itt üdvözölhetni, nem mulaszthatom el, hogy ismételtlen csodálkozásomat ne fejezzem ki ama példás magatartás felett, melyet augusztusban a körünkben időző magyar cserkéskéket tanúsítottak és kérem, hogy szerencsekívánataimat ezen alkalommal a Magyar Cserkész Szövetségnek tolmácsolni szíves legyen.“

A gyűlés fő-szónoka *Mark Kerr* tengernagy. Ő az angol cserkéskéket egyik legendás példaképe. Harcolt szárazon, vizen, levegőben és mindenütt bámulatos találékony-ságával nagy szolgálatokat tett a Brit birodalomnak. Most itt van, mindenki lesi, hogy mit is fog mondani.

Az őszhajú, mosolygós arcú és gyermek-fürgeségű tengernagy pedig először a lovagiasságról beszél. A lovagiasságról az elmúlt háborúban. És szóruul-szóra ezeket is mondja:

„Tudom, hogy az angol cserkéskéket, de különösen e

grófság cserkéskéket milyen jó barátságot tartanak fenn magyar testvéreikkel. Be kell vallanom, hogy az elmúlt háborúban a magam részéről a legnagyobb lovagiasságot akkor tapasztaltam, midőn magyarokkal kerültem szembe.

A háború elején a Földközi-tengeri flotta egy csoportját vezettem. Gyakran szembekerültünk az osztrák-magyar tengeri haderő egységeivel és különösen azokkal a hajókkal, melyeket Horthy Miklós, akkor még kapitány, most Magyarország kormányzója, vezényelt. Mondhatom, sohasem fogom elfelejteni azt a lovagias magatartást, melyet a magyar tisztek irányunkban tanúsítottak. Midőn egyszer egy megbeszélésre átmentem Horthy kapitány hajójára, a magyarok élőszóval is kifejezték, hogy milyen kellemetlen nekik, hogy éppen velünk, akikkel annyira rokonszenveznek, kerültek szemközt.

Mint vidám epizódot említettem meg a következő jellemző esetet: történt egyszer, hogy egy magyar kapitány által vezényelt cirkáló szembe találta magát egy angol nagy csatahajóval és egy cirkálóval. Minthogy ilyen körülmények között esztelenség lett volna a harcot felvenni, a magyar kapitány visszavonult hajójával, de közben drótnélküli táviraton a következő üzenetet küldte az angol hajónak:

— Küld haza az öreg bátyádat (your big brother), akkor megmérkőzöm veled!

Az angol kapitány se volt rest és a következőket válaszolta:

— Küldeném ám, *de nem megy!*

„Ez a szellem“ — fejezte be beszédének ezt a részét *Mark Kerr* admirális — „igazi cserkész szellem volt. Méltó előhírnöke annak a szellemnek, mely most uralkodik e két nemzet cserkéskéket között.“

A Kent grófság cserkéskéinek évi jelentésében is van dicsérő szó a magyar cserkéskékről. Persze, talán mondanom sem kell, hogy Mr. Spencer keze van mindebben a dologban.

Mielőtt a gyűlés befejeződött volna, váratlanul még egyszer szóba kerültek a magyarok.

Az „indítványok“ címén egyik helyi csoport képviselője szólalt fel és indítványozta, hogy a grófság keresse meg a szövetségi központot, hogy hozzon olyértelmű háttérzetet, hogy a külföldre menő cserkéskéscsapatokra nézve az egységes felsőruha legyen kötelező. Azzal indokolta ezt az indítványát, hogy mindenki, aki csak látta a magyar cserkéskéket a nyáron felvonulni, nem vonhatta ki magát ama kedvező hatás alól, amit az egységes felsőruha okozott. Ami pedig a felsőruha minőségét és formáját illeti, megint csak azt ajánlja, hogy a *magyarok* által használt *körgallér* legyen a kötelező viselet. (Azt hiszem, nem tévedek, hogy a Cserkéskézbolt Szövetkezet részjegyei e hír hallatára a duplájára fognak szökkenni!)

A gyűlésen, valamint az azt követő vacsorán számos előkelő személyiség jelent meg, így többek között *Marquess Camden*, Kent grófság Lord Lieutenant-ja (olyan főispán-féle méltóság), *Lord Cornwallis*, *Mr. Waldron Smithers* képviselő (aki a parlamenti látogatásunkat rendezte) és hogy valahogy el ne felejtsem ott volt *Mr. Copley Hewitt*, Kent grófság High-Sheriff-je (ő képviseli a királyt a bíróságok előtt), aki a vacsora végén, mint a mi jelenlétünkben is, kiállt énekelni az emelvényre.

*

Az angol cserkéskésvilágnak jelenlegi szenzációja egy cserkéskéstárgyú színdarab, melynek keletkezése — a szerző bizalmas közlése értelmében — ugyancsak a magyar Jamboree-csapat nyári szereplésével van összefüggésben.

Magyar

KERÉKPÁROSOK

ORSZÁGOS EMERGÉ VERSENYE

A pályázat lejár jún. 30-án. Résztvehet rajta minden magyar kerékpáros

Feladat: válaszolni kell erre a kérdésre, hogy

MI AZ EMERGÉ-PNEU LEGFŐBB ELŐNYE?

Versenyszabályok: Nem az a fontos, hogy valaki leírja, hogy az **EMERGÉ-pneu** a legjobb, legtartósabb, legmegbízhatóbb, legellenállóbb, hanem röviden azt kell megírni, hogy ki hol, mikor, milyen körülmények között tapasztalta az **EMERGÉ-pneu** valamilyen kiválóságát. Holnaptól kezdve minden tüzletben egy vásárlási igazolványt adnak minden **EMERGÉ-pneu-t** vásárlónak és ezt az igazolványt a pályázattal együtt be kell küldeni. — A pályázaton mindenki résztvehet, aki legalább egy garnitúra **EMERGÉ-pneu-t** vásárolt. A pályázat határideje 1930 június-30. E napig kell a pályaműveket beküldeni az **EMERGÉ Kaucsuk Rt.** címére, Budapest, V., Sas-u. 23. Az eredményt e lapban fogjuk közölni.

30

DÍJ

HARMINC DÍJAT TÚZÜNK KI I. DÍJ 1000 PENGŐ

2. díj 500 P	16. díj 50 P
3. „ 200 „	17. „ 50 „
4. „ 150 „	18. „ 50 „
5. „ 140 „	19. „ 50 „
6. „ 130 „	20. „ 50 „
7. „ 120 „	21. „ 50 „
8. „ 110 „	22. „ 50 „
9. „ 100 „	23. „ 50 „
10. „ 50 „	24. „ 50 „
11. „ 50 „	25. „ 50 „
12. „ 50 „	26. „ 50 „
13. „ 50 „	27. „ 50 „
14. „ 50 „	28. „ 50 „
15. „ 50 „	29. „ 50 „
	30. „ 50 „

A pályázatok elbírálására a Magyar Kerékpáros Szövetség elnöksége jelöl ki pártatlan zsűrit.

A szerző ugyanis *Mr. E. R. Hougham*, aki egyike volt annak a két cserkésztestnek, akik londoni tartózkodásunk alkalmával mindig velünk voltak.

A darabot először néhány nappal ezelőtt Londonban adták elő egy helyi cserkészcsapat tagjai (a játék és rendezés valósággal bámulatraméltó volt) és az előadáson *Mr. Hubert S. Martin*, a Nemzetközi Iroda igazgatója is megjelent.

A darab címe: *Of One Blood* (Egy vérből valók). Az első jelenet a nyugati fronton egy angol lövészárokban játszik, hol *Selwyn kapitány* megsebesít, majd foglyul ejt egy német tisztet. A sebesült szenvedései és beszédje anynyira meghatják a kapitányt, hogy igyekszik vele embersegesen bánni. Több évvel a háború után a német tiszt háborús sebe következtében meghal és fia az angolok ellen haraggal telt szívvel megy a birkenheadi Jamboree-ra. Ott véletlen folytán összetalálkozik és összebarátkozik *Selwyn kapitány* cserkész fiával és mikor egy napon a kapitány is kilátogat a táborba, kitűnik a való. A német fiú megbékül és kinn marad *Selwynéknél* Angliában.

A darab középpontjában az *Arrowe-park* sárosan-vidám felejthetetlen jelenetei állanak. Igaz ugyan, hogy a külföldi főszereplője (technikai okokból) a német fiú, de a szerzőt mégis a magyar fiúk magatartása ihlette a cserkésztestvériség dramatizálására. A darabban a magyar cserkésznek is jut hely, mert természetesen a vidám „change“-elés és „souvenir“-váltás középpontjában az árvaleányhajas magyar cserkész áll. (A mellettem ülő *Capt. Ridley*, az angol Cserkészbolt igazgatója megsúgta nekem, hogy nagy zavarban volt, mikor az előadó csapat aznap reggel nagyhirtelen magyar árvaleányhaját kért tőle).

St. Mawes. Ez a kis halászfalu Cornwall grófságban van, Anglia nyugati részén messze kinyúlva az óceánba. Itt lakik *Mr. Prior* — egyik volt fette- rünk — izlésesen berendezett villájában.

Az öregúr harsogó „jó munkával“ köszönt. (Később arra is rájöttem, hogy nagy-titokban magyarul is tanulgat.) Megint egy ház, mely tele van magyar emlékekkel.

Mr. Prior sok előadást tartott mirőlünk. Egy hosszú

cikke meg is jelent az egyik cornwall-i lapban. Onnét veszem a következő szemelvényeket:

„Mikor engem fette- nek (cousin) kijelöltek a magyarok mellé, vettem egy magyar tankönyvet és nagyon meg voltam ijedve, midőn láttam, hogy a nyelvük mennyire különbözik mindattól, amit eddig hallottam. Jelentkeztem a vezetőjüknel — németül. Nagy kö esett le szívemről, midőn angolul válaszolt és később kitént, hogy sokan közülük kitűnően beszélnek angolul.“

„... Minden fette- nek a karján egy szalag volt, melyre vörös betűkkel rá volt hímezve, hogy „cousin“ (unokatestvér). Ezért sokan kértek útbaigazítást tőlünk és egyszer hallottam, amint egy idős hölgy megjegyezte: „Uram Isten, milyen nagy a rokonsága *Sir Robert*-nek!“

*

Sidcup. Ez a kis város közel van *Eltham*-hez (*Avery Hill*), ahol mi laktunk és látogatóink nagy része innét jött hozzánk.

Most a helyi és vidéki cserkészcsapatok és a nagyközönség részére előadás van a színházban. A *Jamboree*-fimet is bemutatják. Fel-fel zúg a taps, mikor feltűnnek az ismerős árvaleányhajas magyarok.

Sir William Larke, a helyi csoport elnöke, beszél a csapatok múlt évi működéséről és kiemeli, hogy „többen közülük abba a szerencsés helyzetbe jutottak, hogy a közelben lakó magyaroknak segítségére lehettek.“

Felkérnek, hogy én is szóljak egy pár szót. Azt mondom: „Augusztus 22-én 800 magyar cserkész fájo szívvel hagyta el *Mottingham* állomást az angliai nagyszerű napok után. Csak én jöttem vissza azóta közülük. Az én feladatom volna tehát, hogy megköszönjem azt a sok jót, azt a példátlan vendégszeretetet, amiben részesültünk. Igazán nagy és nehéz feladat. Azért (azt hiszem, hogy minden magyar cserkész szívéből beszélek), csak azt mondom, hogy *tettekben* szeretnénk viszonzni ezeket a jótéteményeket. Ezért csak arra kérek mindenkit, hogy adjanak nekünk alkalmat a viszonzásra és jöjjenek minél nagyobb számmal hazánkba, hogy viszonzhassuk a vendégszeretet és a sok kedvességét. És ezért most azzal végzem: viszontlátásra Magyarországon!“ *Dr. Váli Ferenc.*

élettani okairól; A falu eugenikája; Az egyke fajbiológiája; Fajiság és nemzetiség stb.

Objektív egyetemleges tudományos szempont vezérli a szerzőt, mégsem téveszti szem elől a magyarság fajiságának a problémáját. A cserkész is örömmel tanulmányozhatja e kiváló munkát, mert egyrészt természettudományi szemlélődésre neveli, másrészt erről a tárgykőről ez az egyetlen modern, nagyobb szabású, magyar nyelvű tanulmány.

Regős-járásra menő magyar öregcserkész testvérek! Ne menjetek magyar vidékre ennek a könyvnek az alapos és odaadó áttanulmányozása nélkül. Különösen a ránk, magyarokra vonatkozó, gyakorlati jellegű iészleteket kell ismerni. Ha ezen a téren is felkészülve megyünk ki az eldugott, századok óta magába zárkozva élő magyarlakta vidékekre, akkor népünkre vonatkozólag még senkitől el nem végzett megfigyeléseket végezhetünk, amellyel még a magyar anthropológiai kutatásoknak is hasznára lehetünk. Ismerve a környék népének faji jellegét, érdekes és igazán figyelemre méltó kutatásokat végezhetünk hazánk különböző fajú népeinek a különböző irányokban való munkálkodására, művészi érzékére, jellemvonásaira nézve. Ez a munka lenne a regősök újabb, igazi nagy munkája.

(A vaskos (220 oldal) művet 98 szövegekőzti kép díszíti. Kapható minden könyvkereskedésben; ára 8 P. Kiadja: Novák Rudolf orvosi könyvkereskedés, Budapest, VIII., Baross-utca 21. sz.) Frank Kálmán.

REGŐS UTAK.

Ez évben is megindulnak a regős utak. Minden csapat megkapta a körlevelet. Pünkösdkor, június 8—9-én két és fél napos regős-iskolát tartunk Budapesten a Cserkészparkban. *A regős-iskolán ajánlatos résztvenni öregcserkészeknek s mindazoknak, akik utakat vezetnek. A kétnapos regős-iskolán a magyar falu legjobb ismerői és cserkészei közül annak vezetői fogják megadni rövid, élvezetes előadásban az utasításokat és felelnek minden kérdésre.* (Dr. Solymossy Sándor, dr. Ecsedi István, dr. Györffy István, dr. Weiss István, Radnóti István, Szokolay Béla, Ölvedy László, dr. Karácsony Sándor, vitéz Faragó Ede és Aradi Zsolt.)

A regős-iskola két és fél napos lesz. Jelentkezni május 15-ig Faragó Ede országos vezetőtiszt címére, a borítékon feltűnően ráirandó: „regős-út”. Szállásról a Cserkészparkban és másutt gondoskodunk. Nem tábori felszerelés hozandó (pokrócot, jegyzetfüzetet, evőeszközöket, egyéni felszerelést stb.). Költség minimális.

Június 8-ig már elkészül a tavaly oly nagy sikert aratott „Táborozási Segédlet” átdolgozása és kibővítése. A Táborozási Segédlet lesz a *Regős Káté*, melyben minden praktikus útmutatást stb. megtalál mindenki. Cserkészpraktikumot kidolgozva pontok szerint, a néprajz anyagához szükséges adatokat, a regős-iskola előadásait, teljes egészében, bibliografiát és pontos útmutatásokat, falusi tábortűzgyújtások teljes anyagát.

1. Jelentkezéseket kérünk a regős-utakra május 1-ig Faragó Ede országos vezetőtiszt címére.

2. Jelentkezéseket a június 8—9-i regős-iskolára május 15-ig Faragó Ede országos vezetőtiszt címére.

Cserkészeknek „Turul” mentőtáska ... I. P 25.—
Vászon behuzattal, válszizzal II. P 14.—
Leventéknek „Turul” mentődoboz ... P 2·50
Kapható a Cserkészboltban és minden gyógytárban.
Sportköröknek Készíti: „Turul” Kötszergyár Bpest,
II., Erőd-utca 1—3.

Kicseréljük elavult készülékét új típusú rádióra!

STANDARD

VILLAMOSSÁGI RÉSZV.-TÁRS.

Forduljon rádiókereskedőjéhez!

Regős-utakon és vándorlásokon és bárminemű ily munkában csak jelentkezettek vehetnek részt! Tudunkon kívüli akciót nem engedélyezünk!

Minden jelentkező írja meg, akár kisebb csoporttal indúl, hogy mennyi időre vállalkozna, kb. hányan jöhetnek. A területeket mi ajánljuk és programok összeállításában segítünk.

Bárkinek bármilyen indítványát kész örömmel fogadjuk, sőt kérjük olyanokét is, akik egyéb elfoglaltságuk miatt jelentkezni nem tudnak.

A JÖVŐ HÁBORÚJÁRÓL A BÉKE HARCOSAINAK.

Mit kell egy cserkésznek tudnia a lég- és gázvédelemről?

A világháború még élénken él minden ember emlékezetében, borzalmaira még tizenkét év távlatából is sokszor visszaemlékeznek az ottjártak s mégis mind több és több szó esik manapság a „jövő háborújáról”, a veszedelmeknek erről a beláthatatlan és ma még elképzelhetetlen lehetőségéről. Nyílt titok, minden leszerelési és béke konferenciák ellenére is, hogy a „győző” államok hihetetlen energiával és sietséggel készülődnek ennek az újabb fenyegető veszedelemnek a megelőzésére. A puskák, ágyúk, bombák ijesztő tömegének az előállításá mellett, hadgyakorlataikon csatasorba állítják a tankok egész sorát, másrészt pedig ezrekre növelik a légi flottájuk repülő-állományát s hatalmas összegeket áldoznak a harc-gázokkal való kísérletezésre s azok előállítására.

Mert a jövő háborúja nem a véres puskatus-harc lesz, nem is lovasroham-bravúrok hősi színhelye, hanem — amint azt már jó előre igyekeznek belevésni a köztudatba — a repülők és a mérges gázok szörnyű viaskodása a védtelen, békés polgártömegekkel.

A külföldi lapok már tele vannak ijesztő cikkekkel és képekkel, amelyekkel a jövő háborújának a borzalmaira akarják felhívni a világ felelős, vezető tényezőinek a figyelmét. Magyar-

országban is meg akarják most szervezni a lakosság lég- és gázvédelmét. Itt legfontosabb dolog az, hogy a nagyközönség tájékozva legyen a bajok lehetőségéről, ne rémüljön meg esetleges túlzó hírektől, viszont tudja azt, hogy milyen eszközzel lehet védekezni. Ehhez azonban ismerni kell a fenyegető veszedelem különböző alakjait. A most meginduló hatalmas propaganda szolgálatában áll a Szabad Lyceum, amely a legjellegesebb szaktudósok megszólaltatásával részletesen tájékoztatja a közönséget a lég- és gázvédelem minden módozatáról, továbbá az ipari gázvédelemről. Január 28-án tartotta meg a bevezető előadást *Petróczy István* ny. repülő-ezredes, akinek előadása alapján néhány érdekes adatot mi is olvasóink elé tárunk.

„A nagy világégés türelmetlen tempója az aviatikát szerény kezdetű állapotából olyan tökélyre emelte, hogy ma már méltán mondhatjuk leggyorsabb közlekedési eszközeinknek, mely országokat és földrészeket köt össze.

Igy vált az aviatika kultúrtevézővé. Minthogy azonban a repülés technikai segédeszközei még koránt sincsenek kimerítve, a kulturális előrehaladásban való jelentősége s továbbfejlesztésének mértéke csupán csak sejthető. Am nem csupán az emberi építő munka hatalmas segédeszközének bizonyult az aviatika, hanem olyan fegyvert is jelent, amely messze felülmúlja borzalmasságával mindazokat a romboló eszközöket, melyeket emberi szellem és fantázia századok folyamán alkotni tudott. A háború elején a repülőgépek kizárólag csak a felderítés szolgálatában állottak. Ujabb géptípusok és fegyverek azonban már lehetővé tették a gépek harcát egymás, később pedig földi célpontok ellen. Ezt a fejlődési folyamatot a háború befejezése nemhogy megszakította volna, hanem a repülő fegyvernem „légi haderő”-vé fejlődött a győztes államokban.

Emellett az új és felsőbbeset biztosító harci eszközök létesítésére irányuló lázas igyekezet a gázok alakjában olyan fegyvert teremtett, mely hatása tekintetében alig marad el a repülő harci eszközök mögött.

A jövő háborúja a légi támadás. Ez főképpen azért veszedelmes, mert a harctérrel messze eső városokat is bármikor, pillanatszerűleg lephetik meg a bombavető repülőgépek. Ezeknek a gépfegyverek és kiskaliberű, gyorstűzelő ágyúk mellett fő harci eszközeik a bomba. A bombák hatásuk szerint robbanó, gyújtó- és gázbombák. A 20 kg-os robbanó bomba kb. ezer szilánkra reped, melyek a lecsapás helyétől még 300 m-re is súlyosan sebesíthetnek. 100 kg-os bomba többemeletes házat üthet át és vethet szét. Míg ezek szilánkjaikkal és a detonációval hatnak, addig a gyújtóbombák hatása magas hőfok képződésén alapul.

A gázbombák szilárd és folyékony állapotban lévő gázoknak a tartályai, melyek földhöz ütődés, vagy a bombába beépített robbanó töltés hatása következtében szétporlanak.

A vegyi harcászati eszközök a jövő háborújában nagy szerepet fognak játszani. A gáz kitűnő segédeszköz a repülő kezében azáltal, hogy egyrészt a támadás hatását nagyban emeli, másrészt előkészületlen városok és ipari központok ellen használva fel, katasztrófához vezethet, különösen ott, ahol megfelelő védőberendezések nem állnak rendelkezésre. Mert eleve leszögezhetjük azt, hogy nincs olyan mérges gáz, gőz, füst, vagy por, amely ellen *tökéletes védelmet* ne nyújtanának a tudományos alapon, hosszú kísérletezések eredményeképpen létesített gázvédőfelszerelések.

Nézünk még röviden azt, hogy tulajdonképpen mik azok a „harcgázok”? *Harcgáz* alatt olyan gáz-, vagy cseppfolyós halmazállapotú anyagot értünk, melynek élettani hatását (ingerlés, mérgezés, marás stb.) harcászati célokra értékesíteni lehet. A harcászati különféle fiziológiai hatásuk alapján négy főcsoportra osztjuk, ú. m. *ingerlő-, mérgező-, maró- és fojtó-gázok*.

Az ingerlő gázoknak a hatása a legkevésbé veszélyes a fent említett négy gázfajta közül. Hatásukat főképpen a szem, orr és légcső nyálkahártyájára fejti ki s annak izgatásával elviselhetetlen könnyezést, köhögést, csipő-, viszkető érzést okoznak. Hatásuk azonban a gázveszélyes terület elhagyása után, friss levegőn nagyon hamar megszűnik. Ilyen gáz a *bromaceton*, a *Clar I. és II.* (diphenylarsin-chlorid és -cyanid), stb. Szűrőbetéttel és füstfogókkal védekeznek ellene.

A mérgező gázok a vért, illetve a központi idegrendszert támadják meg. Ide tartozik a *cianhydrogén* és *szénmonoxid*. A cianhidrogén a vörösvérsejtekhez kötődik s ilyenkor az nem tudja a tüdőből átvenni az oxigént, s fulladás folytán percek alatt beáll a halál. Ugyanígy hat a szénmonoxid; ez azonban inkább csak zárt helyen (tank) létesít káros töménységet.

A maró gázok légnemű halmazállapotban a szemeket és légzőjáratokat is megtámadják, folyékony halmazállapotban, permet, eső alakjában a test egész felületén hatnak. Megtámadják a bőrt, s a legveszélyesebb az, hogy kezdetben észre sem vehető, mert lappangó hatású gázok; csak 4—5 óra múlva jelentkezik bőrpír, hólyag, majd fekélyek alakjában, melyek csak igen nehezen gyógyulnak. Folyadékalkaliban a ruhán és

cipőn is áthatol. Ellene gázvédő-öltőnnyel védekezünk. Bőrré jutott cseppjei 5 percen belül chlormész porral való behintéssel megsemmisíthetők. Ide tartozik a „harcgázok királya”, a *sárga-keresztes gáz*, vagy *mustárgáz* (dichloroethyilsulfid) és a *lewisit* (chlorvinylarsindichlorid).

A fojtó gázok a tüdőben indítanak kóros folyamatokat. Vizegyössé teszik a tüdő alveolusait, úgyhogy az átterszi a vérből nemcsak a gázokat, hanem a vérsavot is; a szív nem bírja a sűrű vér következtében rárótt nagy munkát elvégezni, a tüdőben felhalmozódó folyadékmennyiség következtében pedig beáll a fulladásos halál. Fojtó gáz a *phosgen* (carbonylchlorid), chlor stb.

Mint láttuk, fenyegető, szörnyű veszélyt rejt magában egy elkövetkező gáztámadás, de csak akkor, ha készületlen talál. Mert hangoztatnunk kell újra, hogy mindegyik ellen van védelem, csak megfelelő módon be kell erre rendezkednünk. Ezt a célt tűzte ki maga elé az akció, amely most indult meg, s melyhez a Magyar Cserkészszövetség is csatlakozik. Illik tehát, hogy mi is érdeklődjünk ez iránt a közös nagy nemzeti érdekű kérdés iránt.

F. K.

CSERKÉSZEK A STUDIÓBAN.

Uj események megvalósítása előtt, új és kibővített programmal kedveskedünk mostantól kezdve, nemcsak a rádióval rendelkező cserkészeknek, hanem mindazoknak is, akik a cserkészmen túlmenőleg az egyetemes magyar ifjúság problémáival érdeklődéssel foglalkoznak.

Elgondolásunk szerint a leadások kerete a jövőben a szóragoztatva tanító őrsi összejövétel és tábortűz lesz, még pedig a kiscserkész, a serdülők és a felnőttek gondolat- és érzésvilágának megfelelően.

Igéretet kaptunk arra, hogy a magyar rádió útján ezt a programot havi háromszori szereplésben válthatjuk valóra.

Nagyszombat délutánján fogjuk először hallani az első ilyen hangjátékos tábortűzet, melyben a tábortűzi beszédre külön felhívjuk itt az érdeklődést, mert dr. Gombos Albin bátyánk, olyan sok száz éves norvég legendáról fog mesélni, mely eddig a nyilvánosság előtt magyar vonatkozásaiban ismeretlen volt.

A nagyheti hangulatnak megfelelően harangjáték fejezi be a Vihar hegyi tábortűzet, és a tréfás számok ezúttal elmaradnak.

Husvét után április 26-án este 3/7 órakor már hallani fogunk a cserkész- és rádió barátok olyan előadást, mely az őrsi óra keretében játszódik le s ugyanakkor hangátvitel és egyéb furfangos megoldással a 13. sz. „Ezermester”-ek otthonából jamboree melódiákat fog közvetíteni a Stúdió. A fénypontja ezen Stúdióbeli szereplésünknek az az angol nyelvű üzenet lesz, melyet Teleki Pál gróf, tb. főcserkész úr küld a csatornán túlrangliai jóbarátainknak.

Májusban a 15. sz. „Bethlen Gábor” cserkészcsapat őrsi órája keretében a Hárshegyi Cserkészparkban rendezett husvéti országos őrsvetőképző-tábor céljait és eszközeit fogjuk ismertetni.

Május közepén: Figyelem! Figyelem! Figyelem! szavaló versenyt rendezünk a Stúdióban és három díjat is kitűzünk a három legjobb szavalónak. A szavaló versenyt selejtező, előverseny előzi meg, mert a mikrofon előtt csak hat fiú szavaltára van mód, ill. idő. A három korosztály, (8—12, 12—16 és 16—20 éves. fiúk) korosztály csoportjában versenyzőkből két-két cserkész jut a döntőbe, illetve a mikrofon elé. Természetesen Kálmán bácsi lesz a bírálóbizottság vezetője.

Rajta hát! Fel a szavaló versenyre! A benevezés díjtan!

Egy-egy csapat, legfeljebb két versenyzőt küldhet a selejtező előversenybe, mely május 8-án lesz a szövetségi székházban, d. u. 5 órakor. A nevezéshez előzetes írásbeli bejelentés kell a vezetőtiszti testület címére, május 1-ig, amit a parancsnokság láttamoz a szavaló nevének, életkorának és az elszavalandó vers címének megemlítésével.

A verseket a következők közül kell választani: 8—12 évesek részére: „Magyar Hajnal felé.” (Batiz Dénestől.) „Most légy a gáton!” (Szathmáry Istvántól.) 12—16 évesek részére: „A keresztfa.” (Prohászka Ottokártól.) „Fiúk!” (Dr. Sik Sándortól.) „Lovagga ütlek!” (Radányi Kálmántól.) 16—20 évesek részére: „Üzent a tábor!” (Szöllösi István.) „Az utolsó sor.” (Várdi Antaltól.) „A csonka test.” (Végváritól.) Mindezeket a magyar fiú szavalókönyvében megtalálhatjátok.

A május havi 3. leadás tábortűz lesz Erkel emlékezetére s ebben a 13-asok énekkara tölti ki majd a tábortűzi műsor legnagyobb részét.

A rádiókérdésekkel a szövetségben a vezetőtiszti testület foglalkozik. A rádióra vonatkozó kérdésekkel forduljatok hozzájuk. Ajánlatos a budapesti csapatok ünnepélyein előadásra kerülő kifogástalan műsorszámokat is rádió leadás céljaira írásban bejelenteni.

A hollandi cserkészszövetség által tervbevett bemutató-tábor az idei évben különböző körülmények következtében elmarad és a jövő nyáron szándékozzák azt megrendezni. Az erre vonatkozó korábbi értesítés tehát tárgytalan.

A két belga cserkészszövetség által Lüttichben rendezendő nemzetközi táborról most már nagyobb mennyiségű francia és angol nyelvű részletes tájékoztató áll rendelkezésre a külföldi ügyeket intéző hivatalban, ahonnan levelezőlapkérésre meg lehet kapni őket.

Az elnöki tanács elhatározta, hogy a cserkészek eszperantó világglóbiájának évenként rendezendő táborozását, amelyet az idén Hollandiában rendeznek, a jövő nyárra Magyarországra hívja meg. Reméli, hogy azok a csapatok, amelyek az eszperantó nyelv tanulását behatóbban foglalkoznak, a tábor előkészítésében és levezetésében ki fogják venni a részüket.

Schambre Károly cserkész közelebbi címét keresi egy Bécsben lakó dán származású cserkész. Jelentkezzék személyesen vagy írásban a külföldi ügyeket intéző hivatalnál.

Április 22. és 26-a között 15 svájci cserkészvendégünk lesz Budapesten St.-Gallenből. Reméljük, hogy nem az ezer év előtti látogatást akarják viszonzani. Itt tartózkodásuk alatt szeretnének több ízben németül beszélő cserkészekkel találkozni és 1-2 otthont meglátogatni. Kifejezett kívánságuk ezenkívül, hogy közvetlen elutazásuk előtti este, szombaton, április 26-án a Cserkészparkban rendezendő barátságos táborfűz keretében búcsúzhassanak el Budapesttől. Részletes felvilágosításokat ad dr. Molnár Frigyes főtitkár.

Mr. Spencer kitüntetése. Bizonyára örömmel fog értesülni mindenki, aki személyesen érintkezhetett kedves angol barátunkkal, Mr. Spencerrel, arról az örvendetes körülményről, hogy a Kormányzó úr Öfömlétsége a Magyar Cserkészszövetség előterjesztésére a III. osztályú magyar érdemkereszttel tüntette ki a magyar cserkésznek ezt a lelkes, kedves barátját.

Belgiumban a két nagy cserkészszövetség a Boy Scouts de Belgique és a Katolikus Szövetség 1930. év augusztus 4-e és 18-a között Liège (Lüttich) közvetlen közelében nemzetközi táborozást rendez, melyre a magyar cserkészeket is meghívták. A tábor rendezésének közvetlen indítókai a Belgium önállóságának 100. évfordulója alkalmából rendezendő kiállítás.

A tábor helyszíne a Meuse partjain lesz, a kiállítási terület közvetlen közelében. A tábor szervezete kisebb méretében az angliai Jamboree tábor szervezetéhez fog alkalmazkodni. A programban szerepel a cserkészszervező foglalkoztatásán kívül több kirándulás az ipari központokba, az Ardennekbbe, valamint lehetőséget fognak nyújtani arra is, hogy aránylag igen olcsón látogathassák meg a résztvevők Bruxellesst és Antwerpent is.

Koszter atya nagyszerű regénye a „Lurkó”, az anyagtorlódása miatt ebből a számból kimaradt. Következő számunkban természetesen továbbfolytatjuk kis hősiünk érdekesítő kalandjait.

Andersen születésének évfordulója. Nemcsak Dánia, hanem az egész művelt világ megünnepelte április 2-án Hans Christian Andersen, a nagy dán mesemondó születésének 125-ik évfordulóját. Nem volt talán még olyan író a világon, aki annyira bele tudott volna helyezkedni a gyermek lelkevilágába és örömlükben, bánatukban oly részt tudott volna venni, mint ahogyan azt Andersen tette. Az első, aki meséit magyar nyelvre fordította, maga Petőfi hitvese, Szendrey Júlia volt.

Cserkész-siker a Rádióban. Öszinte örömmel jegyezhetjük fel egy régi cserkésztestvérünknek — s egyúttal egy régi cserkészgondolatnak — újabb szép sikerét: Bárdos Lajos népdalegyüttese immár harmadszor szerepelt rövid egymásutánban a Rádió műsorán.

Az történt ugyanis, hogy a vallás- és közoktatásügyi minisztérium iskolán kívüli népoktatásának egyik szerve, a Rádió Szabad Egyetem, még január folyamán felkérte Bárdos Lajos 7. cserkésztestvérünket, a Zeneművészeti Főiskola tanárát, hogy énekkarával mutasson be néhány ősi magyar népdalt vegyeskari letétben. Egy szép téli vasárnap délután ez meg is történt. A következő két napon pedig az ország minden részéből hozta a leveleket a pósta a Rádió vezetőségének: „még! . . .”, „kérjük újra! . . .”, „mikor fogunk legközelebb megint ilyen — tősgyökeresen magyar — muzsikát kapni?”, „kérjük a partitúrát” . . . stb., stb.

A nagyszerű siker eredményeképpen pedig a Szabad Egyetem miniszter-közi bizottsága a legutóbbi ülésén állandó vendégszereplésre jegyezte elő Bárdos testvérünk énekeseit, kik lelkesen és önzetlenül szolgálják a magyar zenekultúra ügyét.

Köszöntjük őket!

De köszöntjük a cserkészszervező sikerét is, hiszen éppen Szövetségünk volt az, ahol — felismerően a magyar nép nemes dallamainak mélységesen nemzetnevelő szerepét — először tették az ifjúság legszélesebb rétegei számára hozzáférhetővé ennek az Európaszerte irigyelt pompás kincsnek a remekét.

Második nótáskönyvünk 101 magyar népdalát ma már országszerte fújják fiaink. Aki pedig ezeket fújja, ösztönösen fordul el a jazz-től, a kabaré-erkölcs, „fekete nő”-itől. Aki a magyar tájak tiszta, virágillatos levegőjét szívja, őszinte undorral fordul el a bárók és mulatók zenei és erkölcsi posványának állott, romlott légkörétől.

Ezért rendkívüli fontosságú a valódi magyar zene ápolása s ezért köszöntjük ismételten, szívünk egész melegével a népdalegyüttest és vezérét, Bárdos Lajos testvérünket, kívánva nekik „Jó munkát!”

Hogyan lesz valakiből költő?

Mécs László tanácsai egy magyar diák számára.

Egy marosvásárhelyi magyar kisdíák Mécs Lászlóhoz levelet írt azzal a kéréssel, hogy árulja el neki, hogy lehet valaki költővé. Mécs László, a kiváló magyar költő, a kisdíák soraira a következő érdekes levelet küldte válaszképpen: „Kedves Pajtás. Nagyon megörültem levelednek, annál is inkább, mert ez volt az első levél, amit Erdélyből kaptam hazaérkezésem óta, nem is említve azt, hogy nagyon megszerettelek, meg azért is, hogy írod, hogy az árvák javára gyermekszindarabot fogtok játszani. Hát csak dobogjon is a szívecskéd mindig az árvák és szegények iránt, mert ha az ilyen szívecske nő majd férfiszívvé, talán szebb lesz valamikor ez a csúnya világ. Most felelek arra, amit tudni akarsz, hogy hogyan lehet az ember költővé? Hát a legelső feltétel az, hogy az ember ménkü nagy haját növesztessen, úgyhogy a szeme ne lássék ki a lobogó fürtök alól. Aztán jön a művészi nyakkendő. Aztán vesz az ember egy rothadt almát és azt szagolgatja egész nap. Aztán kalap nélkül jár, hogy lássák a nagy haját. Ha hideg van és kalapot muszáj hordani, akkor csak szörnyű nagy karimájú kalapot szabad hordani. Aztán a költő legyen sovány és halvány arcú. Aztán úgy menjen az utcán komor arccal, mintha vállán hordaná a napot, holdat és csillagokat és a zsebében rejtgetné a világ minden titkát, hogy újjal mutogassanak rá az emberek: „Ime, ott megy Ő, a költő!” Aztán a költőnek semmit sem szabad úgy tennie, mint a többi rendes polgárember. Ha mások naponként mosdanak, a költőnek csak egyszer szabad hetenkint; ha mások szidják a csúf, esős időt, a költő ilyenkor újjong és boszszantja a többi: „Jaj, de szép időnk van!” Ha a többiek azt mondják, hogy a fal fehér, a költő mindig feketének látja, az eget zöldnek, a fákat kéknek, a holdat főtt narancsnak stb. Szóval semmit sem úgy tenni, vagy nézni, mint a hétköznapi embernek. Az emberekről azt kell tartani, hogy csak arra valók, hogy csodálják és imádják őt, a költőt. Ha mindezekbe bele-trenirozza magát az ember, akkor a versírás már semmi. Leülsz írni, de gondolkodni nem szabad, úgy az újad hegyéből kell öntened a verset, amely így feltétlenül bámulatra méltó lesz, csak versírás közben nem szabad gondolnod az elefántra! Mert akkor vége! Versírás közben jól be kell tintázni az újjakat s nem szabad lemosni, hogy mindenki ámuljon: Az isteni költő most verset írt. Elárultam neked legszentebb titkaimat, nagyon kérlek, ne mondd el másnak, csak halálad óráján! Már Vásárhelyt is láttam, hogy nem vagy olyan, mint a többiek! Szervusz Dóci koma, szeretettel csókollak sokszor

Mécs bácsi.”

A Budai hegyek cserkészterképe. A M. kir. állami Térképészeti Intézet kiadásában megjelent a Budai hegyek című nagy sikert aratott térképnek cserkész-kiadása. Ezt az 1:37.500-hoz arányú térképet a fővárosi és környéki csapatok valamint a székesfővárost látogató csapatok a legjobban használhatják, mert térszínrajza a legújabb és legfontosabb eredeti felvételek alapján készült.

A térképnek cserkészszempontból két nagy előnye van, az egyik az, hogy a könyvrányi forgalomban csak 2 pengőért kapható térképet a Cserkészboltból 1.50 pengős áron lehet megkapni, a másik előnye az, hogy élénk cinóberrel jelzi a cserkész-táborozóhelyeket, kirándulóhelye-

ket, szóval a cserkészfontosságú területeket. A cserkész adatok összeállítása Temesi Győző dr. munkája.

Külön is felhívjuk a figyelmet a Cserkészbolt erre vonatkozó hirdetésére.

Első belföldi repülőjárat Magyarországon. Április 15-én Budapest—Pécs—Kaposvár útvonallal megindul az első rendszeres belföldi repülőjárat, amely által Pécs egy óra tíz perc alatt elérhető lesz a fővárosból s az egész út 30 P-be kerül. Pécs városa a maga erejéből épített repülőteret s szerezte be a gépet.

Odry Árpád kitüntetése. A kormányzó Odry Árpádot, a Nemzeti Színház örökös tagját a magyar Színművészeti Akadémia igazgatójává nevezte ki. Nemrégiben ünnepelték a művészvilágban Odry 25 éves színészi jubileumát, amely alkalommal kormányzói kitüntetésben is részesült s most öreá bizták az ország művész-főiskolájának a vezetését. Benne a legnagyobb magyar színészek egyikét érte a kitüntetés.

Szent Imre jubileumi bélyegek. A bélyeggyűjtőknek jó alkalom az idei év a szorgos munkára. Alighogy kivonták a forgalomból a Horthy-émlékbélyegeket, máris újabb sorozat kiadását vette tervbe a posta vezérigazgatósága. Május 15-én jelennek meg az új bélyegek, amelyeket a jubileumi évvel kapcsolatban Szent Imre herceg emlékére nyomják.

Mihály Dénes Budapestén. Mihály Dénes, akinek nevét csodálatos készüléke: a „telehor” már az egész világon széthordozta, rövid időre Budapestre érkezett, hogy találmányát a magyar közönségnek is bemutassa. A „telehor” vagyis távolbárló segítségével mozgó emberi alakok képét nagy távolságra sikerült már igen tisztán vetíteni. Mihályt, aki sajnos csak mint vendég tartózkodik hazájában, a főváros közönsége és ifjúsága ünnepélyes keretek között fogadta.

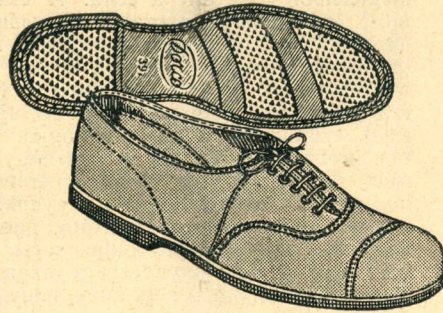
Az „Ember Tragédiájának” előadása a bécsi rádióban: A magyar zene és irodalom termékei már régtől fogva keresett műsorszámok voltak a világ valamennyi rádióállomásán. Az Ember Tragédiájának előadása azonban olyan művészi feladat, amelyre csak hosszas előkészítés után vállalkozhat még a magyar Studio is. A bécsi Rádió azonban felismerve Madách remekművének fontosságát, pompás fordításban és előadásban közvetítette most hallgatói számára a magyar irodalomnak ezt az egyik legcsodálatosabb alkotását. Az előadásnak olyan sikere volt, hogy hír szerint, egész csomó más német állomás készül a közvetítés megismétlésére.

„Jó munkát!” Nemrégiben Grácban jártam az utcán egyszer csak magyar „jó munkát” üdvözlés üti meg a fületem. A váratlan meglepetés hatása alatt megszólítottam az ismeretlen cserkésztestvért s néhány szóval viszonzom a köszöntést. S ekkor, nagy csodálkozásomra németül azt válaszolja, hogy ő magyarul nem tud,

PALMA

Kora tavasztól késő őszig

utcán, otthon, kertben, sporthoz
hordjon Ön is

Dorco-
cipőt

Kapható szürke, fehér és fekete színben, vörös gumitalppal, gumikéreggel

Gyermekeknek
22—27 nagyság
P 3-25

Leányoknak
28—34 nagyság
P 3-45

Nőknek
35—41 nagyság
P 4—

Férfiaknak
42—46 nagyság
P 4-55

A **Dorco**-cipő kitűnő és tartós anyagokból készül, rendkívül olcsó és mindenki hordja, mert kényelmes és egészséges.

Csak Dorco védjeggyel a talpán valódi!

csak ezt az egy köszöntést tanulta el tavaly, egy balatonmelletti táborozáson. S most, mikor a rég ismert magyar liliomot megpillantotta, önkéntelenül szökött az ajkára a cserkész köszöntés — magyarul.

Kedves cserkésztestvéreim! Ezt a megtörtént esetem csak azért hozom fel, hogy lássátok meg azt, hogy míg nálunk napokint százszor és százszor is előfordul, hogy fiatalabb cserkész nem köszön öreg cserkésztestvéreinek, bár látja mellén a liliomot, addig itt a külföldi városban akadt egy cserkész, akiben akkora volt az udvariasság, hogy az idegen jelvényes cserkésztestvéreim is köszönt, még pedig az idegen saját nyelvén. Ez a tett mintája az igazi cserkésztestvériségnek. Az osztrák cserkész legyőzött bennünket udvariasság tekintetében, mert megmutatta, hogy hogyan kell viselkednünk egymás iránt.

Kénytelen vagyok megállapítani, hogy főleg a közép- és főiskolás cserkészeket terhelő nagy mulasztás, mert más csapatbeli cserkész mellett úgy mennek el, mint a többi ember mellett, akikhez semmi kapcsolat nem fűzi, vagy legjobb esetben megbiccentik a kalapjukat egy „alá szolgálja”-nak a kíséretében. Kedves cserkésztestvéreim! Tegyük már egyszer valamit, mert ezzel a látszólag kis dologgal ártunk leginkább a mi iskolán kívül álló derék cserkésztestvéreinknek. Ő bennük mindig megvan a jó szándék, hogy a cserkészlet előírt szabályai szerint üdvözöljenek beneteket, ha azt mi kellő szívélyes köszönnel viszonzozuk. Ellenkező esetben nagyobb gondokban sem igen leszünk jó cserkészek. *csengeri Háczy Egon.*

Vigyázzunk az erdőtüzekre! A földművelésügyi miniszter úr külön leiratban hívta fel a Szövetség figyelmét arra, hogy a cserkészek a tavaszi kirándulásaikon fokozott figyelmet fordítsanak az esetleges erdőtüzekre és ha esetleg ilyent találnának, azokat minden erővel elfojtani igye-

kezzenek. Szükséges tehát, hogy mindenkinek az emlékezetébe idézzük az erdei tűzrakásra vonatkozó tudnivalókat.

Az erdőtörvény rendelkezései szerint: az erdőben, az erdőhöz tartozó egyéb területen és azok szelétől számított 100 méternyi távolságon belül csak az erdőtulajdonos, vagy az erdészeti személyzet engedélyével a szükséges övrendszabályok betartása mellett és csakis arra kijelölt veszélytelen helyeken szabad tüzet rakni. Aki tüzet rak, minden esetben köteles azt távozás előtt tökéletesen eloltani. Mindezeknél fogva szabályul tartasuk meg a következőket: Az erdőben tüzet csakis az erdészeti személyzet engedélye alapján és az általa kijelölt helyeken szabad rakni. Eltávozás előtt gondosan oltasuk el mindenkor a tüzet; ha víz közelében vagyunk, akkor a tüzhelyet locsoljuk le vízzel; ezenkívül jó, ha földet is szórunk a tüzhelyre. A tüzhelyet célszerű körülárkolni. Szeles, viharos időben tüzet rakni nem szabad. Aki erdőben vagy annak közelében elhagyott tüzet talál, köteles azt eloltani; ha pedig eloltani nem tudja, vagy ha erdőégetést vesz észre, vagy pedig erdőégetésnek jut tudomására, köteles azt az útjában eső ház lakóinak tudomására hozni; ezek pedig kötelesek az elhagyott tüzről, úgyszintén az erdőégetésről az erdőtulajdonosát vagy a tulajdonos hozzátartozóit vagy alkalmazottait haladéktalanul értesíteni, avagy az esetet a járási főszolgabírónak, vagy az égéshez legközelebb eső község előjáróságának bejelenteni.

A MOVE. vitorlázó repülőosztályának új tanfolyamai. A MOVE. idén három új tanfolyam tartását határozta el, melynek mindegyikére 20 növendéket vesz fel. A tanfolyam vezetője: Bernárd Mátyas ny. alezredes, vitorlázó és békebeli tábori pilóta.

E három tanfolyam Budaörsön április

20-tól június 30-ig, július 1-től augusztus 31-ig és augusztus 31-től november 9-ig tart és úgy kezdők, mint haladók részére szól.

A tanfolyamok tandíja kezdők számára személyenként 250 pengő, haladóknak 200 pengő. A gyakorlati kiképzés elméleti oktatással kapcsolatos.

Kiképzésben részesülhet minden olyan 18-ik életévét betöltött magyar állampolgár, kit a MOVERO. szakorvosának vizsgálata szervezettel a repülésre alkalmasnak talál s ki egyben MOVE. tag is lehet. Kiskorú egyének az oktatásban csak szülői engedéllyel részesülhetnek.

A kiképzés keretében a növendékek biztosítva vannak.

A felvételi kérelmek sajátkezűleg írott életrajzi adatokkal, esetleg szülői nyilatkozattal és 3 darab 3×6 cm nagyságú bérletképpel ellátva, a MOVE. repülőosztályához (VI., Podmaniczky-utca 45. Telefon: 104—80) intézendők, ahol a nyomtatványok e célra átvehetők.

I. KERÜLET.

A 345. számú „János Zsigmond” unitárius cserkészcsapat, március 23-án tartotta meg IX. ker., Rákos-utca 3. szám alatti Unitárius Misszióházban műsoros cserkészünnepélyét.

A cserkészindulónak elhangzása után Pethő István parancsnok üdvözölte a közönséget. Surányi János kiscserkész Végvári „Nehéz homályban” című költeményét szavalta el, majd Badóczy Sándor kiscserkészvezető tartott megemlékezést „Március 15. mai jelentősége” cím alatt. Színrekerült Jónás Alfréd „Kitüntetés” című rendkívül kedves színjátéka. A „Tanayi abc” prologót előadta Endrey Tamás kiscserkész, a kiscserkészraj kíséretével. András Tibor kiscserkész Pető: „Harangok” című költeményét szavalta el. Színrekerült még „Karcsi, a mintadiák-értésítője” című 1 felvonásos vígjátéka. Azonkívül a csapat énekkara, zeneszámok, szavalatok, cserkészjátékok szerepeltek a hosszú, de mindvégig érdekes és változatos műsoron.

A 223. sz. P. L. Sz. cserkészcsapat javában készülődik a husvéti szünetben tartandó két mozgótáborozására, amelyek közül az egyiket a „jó palócok” közé a Cserhátra, a másikat pedig Pomáz—Dobogók érintésével Esztergomba tervezik. Pünkösdkor kétnapos táborba száll a csapat az Ichtüsz-csapatokkal együtt, Mártonvásár mellett. A vízi őr is megkezdte már a munkáját.

A Budai 304. sz. Körösi Csoma Sándor cserkészcsapat április 27-én tartja zászlószentelési és fogadalomtételi ünnepélyét a Szilágyi Dezső-téri református templomban. A zászlót Haypál Béla lelkész áldja meg és Puky Endréné, a képviselőház alnőkének a felesége, mint zászlóanya adja át a csapatnak. Utána a Szövetség kiküldöttje beveri a Szövetség szögét. A fogadalmat Kutass Emil, a 270. sz. Hajnal-csapat parancsnoka veszi ki.

A 15. Bethlen Gábor cserkészcsapatnak magát megnevezni nem akaró jószívű

adakozó Gárdonyiban, a Velencei-tó partján 504 négyszögölnyi területet adományozott. Az adománynak a csapat nagyon örül, tekintve, hogy a vízrajok már eddig is nagy hiányt érezték a jó, kajakozásra alkalmas víznek, a Velencei-tó pedig Csonkamagyarország egyik legjobb, legmegfelelőbb vize erre a célra. A csapat most különböző adakozásokból csónakházat épített a telepre és valószínűleg már tavasszal megkezdí a tavon a komoly vízimunkát. De nagyon alkalmas a hely szárazföldi álló tábor céljaira is. Az ujonc rajok ezután valószínűleg itt fogják tartani próbatáborait. Ha nem is nagy terület, de legalább a táborban érezzük, hogy most a saját földünkön vagyunk.

Adja Isten, hogy nemsokára minden csapatnak legyen saját földje, saját birtoka, ahol azután berendezze a maga kis cserkészbirodalmát, s adja Isten, hogy sok ily nagylelkű jövevénye legyen a magyar cserkészletnek.

Kerületi Almanach. A kerület csapatainak történetét tartalmazó évkönyv megjelent. Az almanach könyvtáru forgalomban 240 P.

Kerületi cserkésznap. Az első kerület május hó 25-én rendezi meg idei kerületi napját az F. T. C. sportpályáján. Az ünnepély programjának alapgondolata: „Az angliai jamboree az F. T. C. pályán”. Programjában ennek megfelelően számos bemutatás szerepel.

A 132. sz. Csilléry-csapat újoncavatási ünnepélyt tartott március 23-án, amelyen dr. Csilléry András ny. miniszter mondott nagyhatású ünnepi beszédet. Az avatás után következő műsor kiemelkedő száma volt az „Ösi rögök” című irredenta színdarab előadása.

A 7-es cserkészek ünnepélye. Jól sikerült ünnepélyt rendezett április hó 6-án a 7. sz. Verbőczy cserkészcsapat. A változatos számok között különösen a Bárdos Lajos népdal együttese és a szaxofonszámok arattak megérdemelt tapsokat.

II. KERÜLET.

Az újhelyi 238. S. K. G. cserkészcsapat tagjai február hó utolsó hetében jól sikerült bábjátékot mutattak be városunk érdeklődő gyermekközönségének a főiskola Andrassy-termben.

A ref. egyház 763. sz. „Sztáray Mihály” csapata február 14—17-ig Komlósokn ismeretterjesztő előadással kapcsolatosan téli tábor rendezett. Ugyanez a csapat a Magyar Cserkészsövetség engedélye

Longrifflé-töltény.

Gyártja:

VADÁSZTÖLTÉNY-, GYUTACS-
ÉS FÉMÁRUGYÁR RT.

Budapest, V., Mérleg-utca 3.

Gyárak:

Magyaróvár, Nagytétény, Csepel.

mellett leveñte-cserkész munkával is foglalkozik. A leveñte-cserkészek száma jelenleg 30.

134. sz. „Hegyaljai Erő” apródjai a 234. sz. képezdei cserkészcsapattal együtt március 15-én fogadalom-, illetőleg ígért-tételt tartottak. A fogadalmat Zsupán László kerületi elnök vette ki.

A mezőcsáti 771. sz. Pálóczy László cserkészcsapat tagjai március 23-án Tiszakécsizbe vonultak, hogy ott kegyeletes megemlékezéssel koszorút helyezzenek elhunyt cserkésztestvérük sírjára.

Sárospatakon tartotta meg április 6-án az orsz. vezetői összefüvetel az Ichtüsz-szövetség (az evangéliumi szellemben munkálkodó cserkészcsapatok szervezete), melyen résztvett Faragó Ede orsz. vezetőtiszt és dr. Molnár Frigyes k. ü. főtitkár is.

A II. kerület miskolci körzeti csapatainak közös ünnepéye március Idusan. A kerület miskolci és közvetlen környéki csapatainak a résztvételével, hasonlóan a muthoz, impozáns módon ünnepelte meg a szabadság ünnepét.

Március 14-én este 7 órakor dr. Harányi József ker. főtitkár vezetése mellett vonult fel 680 fegyelmzett cserkész a 194. sz. „Széchenyi István” csapat zenekarának hangjai mellett a miskolci Kosuth-szoborhoz.

A szobor előtti ünnepély a cserkészenekar „Nemzeti Hiszekegy”-ével kezdődött. Ezután Rác Zoltán 767-es csapatbeli apródcserkész szavalt, őt követte Sáfrán Ferenc kerületi elnök ünnepi beszéde és a szobornak cserkészliliommal díszített koszorúval való megkoszorúzása. Ezután Profánt István 194-es öregcserkész tárogató-szólója, majd Nagy László 750-es cserkész irredenta szavalata következett. A megható és egyben felemelő cserkészünnepeket a kivonult összes cserkészek közös cserkészinduló éneke zárta be.

III. KERÜLET.

A zalaegerszegi cserkészek fogadalomtételi ünnepélyt tartottak március 30-án, melyen 49 ujoncot avatott cserkészzé dr. Temesi Győző, országos társelnök. Az impozáns ünnepélyen megjelent nagyszámú előkelőség között ott volt többek közt a megye aispánja s Zalaegerszeg polgármestere is. Ifj. Bódy Zoltán dr. megnyitójá után következett az avatás, majd Temesi Győző dr. felkötötte a 71. sz. Zrinyi csapat zászlajára a jamboreeszalagot, Gonvi Kálmán cserkész mellére pedig feltűzte az életmentő kitüntetést.

A matiné műsorán Temesi Győző előadásán kívül több szavalat, énekszám és játék szerepelt.

A 66-os Báthory csapatban március hó 30-án kedves, bensőséges kis ünnepély zajlott le. Tizenkét kis iparos-tanonc újonc tette le ekkor az újoncpróbat, utána pedig a jelenlevő vármegyei főtitkár, Martini Róbert, mindjárt kivette tőlük a fogadalmat. A fiúk pedig, mivel éppen aznap volt rajongásig szeretett parancsnok születésnapja, egy szép ezüst serleggel ajándékozták meg az ünnepeltet, vívöz László Antalt.

Széchenyi emlékünnepély Nagycenken. A soproni cserkészcsapatok a vármegye társadalmi egyesületeivel karöltve kegyeletes ünnepeket rendeztek április 6-án, gr. Széchenyi István halálának 70. évfordulója alkalmával, a legnagyobb magyar nagycentki sírja és szobra előtt. Az ünnepi beszédet Kovács Tóbiás, a 64. sz. csapat

parancsnoka tartotta, mely után koszorút helyeztek Széchenyi szobrára és sirhelyre.

Cserkészavatás Sárváron. Március hó 25-én, az iparos- és kereskedő-tanonciskola és a polgári fiúiskola 21 újonca tette le ünnepélyes keretek között a fogadalmat. Az ünnepélyes fogadalomtételre megjelentek a fogadalmat tevő cserkészek szülein kívül számosan: Huszár Mihály apátplébános, Varga József ág. h. ev. lelkes, dr. Polczér Dezső főszolgabíró, a Cserkészszövetség részéről Eöry Vilmos vasmegegyei főtítkár, a csapat alapítója, továbbá Nagy János szolgabíró, III. kerületi főtítkár, az iskolák vezetősége, és a járási testnevelési vezetőség, továbbá a helybeli egyesületek részéről számosan. A fogadalom szertartását, Bárdos Béla tiszt vezette, Kálmán László parancsnokkal együtt. Az ünnepély műsorán több szép szavazat, énekszám szerepelt, végül pedig Eöry Vilmos főtítkár szólt a megjelentekhez, kérve a szülők jóindulatú támogatását a jövőben is.

IV. KERÜLET.

Kerületi közgyűlés. A IV. cserkészkerület március 30-án d. e. 11 órakor tartotta ezévi tisztújító közgyűlését Tatán. A szövetséget vívő Faragó Ede, orsz. vezető-tiszt képviselte. A főtítkári, pénztári és számvizsgálói jelentések után a közgyűlés egyhangú szavazással a régi tisztikart választotta meg, akiknek nevében Mátrai Rudolf elnök köszöntö meg a választást. A gondolatokban gazdag és új célkitűzéseket tartalmazó beszéde, amelyet, sajnos, helyszűke miatt nem közölhetünk le, élénk tetszést váltott ki a megjelent cserkészvezetőkben.

Csapatigazolás. Az orsz. i. b. a vesztprémi szemináriumban alakult öregcserkészcsapatot „467/ö. Szent Mihály arkan-gyal” néven igazolta. A csapat parancsnoka, Szalay Miklós dr.

Apródcsoport alakult a győri belvárosi, a nádorvárosi, az állami, az újvárosi kath. és a Skultéthy László-féle magán elemi iskolában.

A győri 42. sz. Turul cserkészcsapat március 25-én tartotta meg ezévi újonc-avató ünnepélyét. A reáliskola tornatermében nagyszámú ünnepelőközönség előtt 20 újonc tette le a fogadalmat Bencsik Gergely parancsnok, győri főtítkár kezébe. Az avató beszédet Simon Miklós, az intézet igazgatója, a szervezőtestület elnöke mondta. A fogadalomtétel után a fiúk Radványi Kálmán: A hadifogoly című cserkészszínművét és Dugó Jani lapot alapít című diáktrefáját adták elő nagy tetszést aratva. A jól sikerült ünnepély gondos megrendezésében nagy érdeme van Pongrácz Ödön csapattisztnek. *

V. KERÜLET.

Az újonnan alakult **290. sz. Návay Lajos cserkészcsapat** Makón, március 30-án tartotta az első egésznapos csapatkirándulást. Nagy lelkesedéssel készülnek a fogadalomtételre.

Örsvezetői tanfolyam Szegeden. Március 9-én és 16-án a m. kir. Ferenc József tudományegyetem biológiai tantermében jöttek össze a szegedi tisztek és örsvezetők örsvezetői tanfolyamra. Mindkét alkalommal 87 örsvezető, ill. jelölt és segéd-örsvezető, valamint 8–11 tiszt, illetőleg s.-tisztt vett részt az összejöveteleken. Az első alkalommal Réder Károly, a 82 csapat tisztje a játékról tartott előadást, Ábrahám Károly 550 tiszt „a cserkésziroda-

lom ismertetése” címen és Jachan Géza 550-es tiszt „Hogyan neveljen az örsvezető és az örsvezetőtípusok” címen tartottak vetítettképes előadást. A második alkalommal Tóth Ferenc s.-tisztt vezetett egy vezénylési gyakorlatot. Az előadások közül kiemelkedik Szundy Géza alezredes, 183-as tiszt „Harcserűről” című vetítettképes előadása. Március 30-án volt az utolsó örsvezetői összejövetel, melyen dr. Deme Károly „Az első segélynyújtás tanításának módszerei” címen és Musulin Béla tanár, az 552-es csapat tisztje „A próbák tanításának módszerei” címen tartott előadást. A tanfolyam résztvevői elhatározták, hogy május hónapban egy örsvezetői kirándulást rendeznek.

550. sz. Baross-csapat, Szeged. A csapat új szervezőtestületet kapott, melynek elnöke Körmeny Máttyás felsőházi tag, ipartestületi elnök. Március végén a csapat több kirándulást rendezett, hadijátékkal, céllovó-gyakorlatokkal. Résztvettek a levante bicikliversenyen és rendeztek egy ping-pong-versenyt is. A külföldi levelezők száma már 35-re emelkedett, úgyhogy a csapat parancsnoksága külön tisztet bízott meg Juhász János személyében a levelezés ügyeinek intézésével.

VI—VII. KERÜLET.

A 669. sz. Assisi Szent Ferenc-csapatnak április 3., 4., 5-én háromnapos lelki-gyakorlata volt, amelyet P. Pongrácz, a csapat lelkésze tartott. 6-án, vasárnap a csapat közös szentáldozáshoz járult. A mély tartalmú lelki-gyakorlaton Flerkó Béla, Sz. B. elnök is résztvett.

A Magyar Cserkészszövetség VI—VII. kerülete 1930. évi április hó 27-én, vasárnap Pécssett a Belvárosi Kath. Kör dísztermében délelőtt 11 órakor tisztújító közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. A kerületi főtítkár jelentése. 3. A vezető-tiszt jelentése. 4. A ker. főpénztáros jelentése és az 1929. évi származás bemutatása. 5. A számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Tiszt-újítás. 7. Az 1930. évi költségvetés előterjesztése. 8. Ellenőrző jelentése. 9. Indítványok. Az esetleges indítványok a közgyűlés előtt két héttel bejelentendők írásban a kerület elnökségénél.

VIII. KERÜLET.

A február 23-i intézőbizottsági gyűlés elhatározta, hogy tisztívizsgákat minden második hónap első felében tart. Így a legközelebbi tisztívizsga május 11-én d. e. 11 órakor lesz.

Katona József holttemét április 3-án tették örökös nyugóvára, Kecskeméten.

Ez alkalommal a ravatalnál a helybeli csapatok tagjai álltak díszőrséget és kísérték a sírig a nagy költő hamvait.

A kecskeméti csapatok március 24-én csapatközi morze-versenyt rendeztek.

A kerületi nap június 7—8-án lesz Szolnokon.

Tisztívizsga. Husznay Miklós, a jászbényi legényegyleti csapat tisztje március 9-én, sikerrel tette le tisztípróbáját.

Tisztgyűlés május 18-án lesz később megállapítandó helyen.

A kecskeméti iskolaszék elhatározta, hogy három csapatot szervez a városi elemi iskolákból. A szervezőtestület is megalakult.

A szolnoki megyei szerv kiépítésével Krámer Gyula ker. társelnök foglalkozik. A tisztikar már megalakult. Végleges elintézése a májusi gyűlésen megy végbe.

IX. KERÜLET.

A 963. sz. Hatvani professzor egyetemi öregcserkészcsapat 1930 március 16-án fogadalomtételt tartott műsoros ünnepély keretében. A fogadalmat mind a jelöltek, mind a fogadalmat újító régi cserkészek dr. Rácz Lajos ker. elnök előtt tették le.

A 964. sz. Révész Bálint cserkészcsapat március 23-án műsoros ünnepélyt rendezett. A fogadalmat Török Tibor ker. főtítkár kezeibe tették le. A csapat szép rajz-aszóló kapott, most pedig a csapatzászló készül.

A 162. sz. Irinyi cserkészcsapat 1930 március 8-án igen szép ünnepélyt rendezett, melynek keretében a csapat tagjai fogadalmat tettek Mezey Béla ker. vezető-tiszt előtt.

A 171. sz. Erdősi Imre cserkészcsapat kitünően sikerült tábori beszámoló ünnepélyt rendezett. Az igen nívós ünnepély fénypontja Kuntár József parancsnok beszéde volt.

A 167. sz. Törekvés cserkészcsapat 1930 március 15-én a Tanítóképzőintézet hazafias ünnepélye keretében avatta fel 12 újonc cserkészt, ugyanakkor a csapat régi tagjai, valamint a 10 új segéd-tiszt, fogadalmat újítottak, Szemes Károly cserkésztiszt előtt.

A 977. sz. Csokonai Vitéz Mihály cserkészcsapat első apródi 1930 március Idu-sán az intézet emlékünnepele alkalomával ígéretet tettek Somorjai László ker. I. B. előtt. A csapat parancsnoka Veress Béla polg. isk. tanár.

A derecskei 960. sz. Bessenyei cserkészcsapat tagjai 1930 március 23-án tettek fogadalmat.

A karcagi 176. sz. Nagykún, valamint a 190. sz. Egyetértés cserkészcsapat 1930 március 15-én fogadalomtételi ünnepélyt rendezett.

A kerület közgyűlése 1930 március hó 16-án volt, melyen a kerület csaknem minden csapatának képviselői jelen voltak. A közgyűlést dr. Rácz Lajos ker. elnök nyitotta meg gyönyörű beszédében. Török Tibor főtítkár terjesztette elő igen szép és tartalmas évi jelentését. A Szövetséget Faragó Ede orsz. vezető-tiszt, dr. Temesi Győző orsz. társelnök képviselték. Az igen nívós közgyűlést bankett követte. A közgyűlést megelőzőleg tisztgyűlés volt, melyen Faragó Ede orsz. vezető-tiszt a tisztképzés reformjairól és a nyári munkaprogramról tartott igen értékes előadást, melyhez sok hozzászólást fűztek s gazdag eszmecsere fejlődött ki. Új csapat van alakulóban Nádudvaron, Kovács Pál ref. lelkész cserkésztiszt parancsnoksága

Turul-Magyar Országos Biztosító Intézet Részvénytársaság

Életbiztosítási állomány 1928 év végén 35,817.000 P. Díjbevétel 1928-ban 2,574.000 P. Biztonsági alapok a i. évben 3,386.865 P.

Élet- és járadékbiztosítás. — Takaré- és népbiztosítás. — Gyermekevelési-, kiházasítási-, tanulmányi segély-biztosítás. — Családi biztosítás, rokkantsági és baleseti biztosítás. — Tűz-, jég-, szállítmány-, betörés elleni, üvegbiztosítás. — Esőbiztosítás.

Mindennemű felvilágosítással készséggel és díjtalanul szolgál az igazgatóság:

BUDAPEST, V., KERÜLET, NÁDOR-UTCA 9.

Vezérügynökségek az ország minden városában és nagyobb községében.

alatt. Nagyecsedén, valamint Nyíregyháza szintén új csapatok alakultak.

X. KERÜLET.

A váci teológusok propaganda-előadása. Tavaly nyáron, a XIV. tisztiborban résztvett egy pár váci teológus és most, hogy a cserkészet szent eszméjének magvait mások lelkébe is átültesse, március 25-én a szeminárium dísztermében hatalmas propaganda-előadást rendezett. „Táborítjuk” minden egyes számát feszült figyelemmel hallgatta a főiskola 120 növendéke.

N. A. Baja. Nagyon kedves vagy, hogy gondoltál a M. Cs.-re. A beküldött képek kedvesek, de egyéb véleményt nem mondok rólok, mert áttettem a mult számban közölt pályázat munkáihoz. Jó? — **L. S. Győr.** A leírásod egészen ügyes. Nem tudom megtörtént-e? Ha igen, akkor egy kicsit kifordított cserkészgondolkodásra vall, mert a cserkész még akkor sem fülent, ha azzal valakinek szolgálatot akar tenni. Ha magad gondoltad ki a történetet, akkor a fantáziádhoz csak a legjobbakat kívánom. Ezt éppen a sántikáló törvényfelfogás miatt nem közölhetem, de írásodat szívesen várom, amint hogy ezt is szívesen olvastam. — **J. A. Sopron.** Köszönöm a gratulációt. Én is minden jót kívánok, a jubiláló csapatnak. Az el-

számolás ügyében jó volna a kiadóhivatalhoz fordulnod, mert én már nem tudom, hogy miről van szó. Általában legjobb, ha minden ügygel oda fordultok, ahol az illetékes. Én természetesen minden közvetítésre vállalkozom, de akkor a különböző helyekre szóló írásokat külön kis papírra írjátok, mert így sokkal egyszerűbb annak kezelése. — **E. T. Budapest.** Köszönöm a nagyon kedves sorokat. Ölellek. — „**Signum Laudis 68. Moson.**” Mindezekre orvosságot a kerületnél keressél. Nagyon nehéz így, a dolgok alapos ismerete nélkül válaszolni. Fordulj bizalommal a kerületi ellenőrzőhöz. Igen komoly, jószemű és erélyes férfiú. Bizonyosan a legcserkészesebben el is intézi az ügyet. — **S. E. Győr.** Remélem, csak áprilisi tréfa volt az egész, mert akinek ilyen jó írása van, aki a helyesírással is így tisztában van, annak kell lennie annyi ítélőképességének, hogy megéreze: ez a tákolmány nagyon messze esik még a rossz verstől is. Áprilisi tréfanak azonban nem volt utolsó. Jót nevettem rajta. Nem is küldöttem vissza. Nem csak azért, mert kéziratot nem szokás visszaküldeni, hanem azért sem, mert jó lesz a szerkesztőség „elrettető példák gyűjteményébe”. — **J. G. 550.** Köszönöm. Hiába, ez a modern technika. Ha ezt elhagyjuk, megint kisebbnek kell lennie a lapnak, mert még mindig nem fizet elő annyi cserkész, mint amennyi tehetné. Igazad van. De hiszen szoktuk is ismertetni az újdonságokat. A legújabbak is sorra jönnek. — **K. J. Kiszvárd.** Remélem e számot otthon olvashatod. A küldött dologra vonatkozólag a választ megadja a mai pályázat. Leveled vételekor már volt egy ilyen aktuális dolog. — **B. A. 5. K. E. G.**

Hasonló küldeményt sokat kapunk. De közölni csak a legjobbakat tudjuk. Cserkészpajtásaid méltatlankodnának legjobban, ha könnyű rejtvények közlésével leki-csinylenők a képességeiket. — **M. A. 67.** Igazad van, méltó a felháborodásod azért, hogy egy III-os licistának azt írják a levelére: úr és a te jogos címed meg hiányzik mellőle. De mondd csak Dódi, miért nem írod akkor már époly büszkén oda a pályázatodra, hogy te 67-es Deákuti cserkész vagy. Vagy azt nekünk nem szabad tudni? — **B. L. 216.** A pályázatok díjainak odaitélése bizony nem könnyű dolog. Munkatársunk — sokszor többen is — közösen állapítják meg, hogy melyik dolgozat a legjobb. Rejtvényeknél pedig a helyesen megfejtők között sors-húzás dönt a díjak felől. Itt a jó szerencse segít csak. De kitartással mindenkire rákerül egyszer a sor. — **K. B. Beled.** A sipzsinór szabályozásának kérdése most van végleges döntés alatt. Rövidesen megjelenik a rendelet. Jobbra arc, balra arc nincs, csak hátra arc van. — **G. S. 83.** Hálásan köszönjük a jóakarató figyelmességét. Ez minden cserkésznek kötelessége lenne, mert csak így végezhetünk jó munkát, ha a hibákat is ismerjük. Az ügyből kifolyólag tüzetes vizsgálatot rendeltünk el.

Felölös szerkesztő: VIDOVSZKY KÁLMÁN

Felölös kiadó: KOSCH BÉLA.

Kiadja a Magyar Cserkészszövetség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bpest, V., Nagy Sándor-u 6. sz. (Cserkészház.)

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Ezt a számot dr. MÁRKUS MIKLÓS szerkesztette.

A Magyar Cserkészszövetség összes központi hivatalainak hivatalos órái:

naponként d. e. 9—1-ig és d. u. 4—7-ig.

Pénztár-órák: naponként 11—1-ig, d. u. 4—6-ig, kivéve a szombat délutánt.

Az országos elnök és az országos főtitkár fogadó ideje:

Witz Béla országos elnök fogad: hétfőn d. u. 6—1/2-ig, pénteken 5—7-ig.

vitéz Faragó Ede országos vezetőtitkár

és ellenőrző szerdán és csütörtökön d. e. 9—1-ig és d. u. 4—6-ig.

Major Dezső dr. országos ügyvezető főtitkár mindennap 9—1-ig és szerda és szombat kivételével d. u. 4—7-ig.

Borsiczky Sándor dr. országos ügyész hosszabb szabadságra ment. Helyettese, dr. Zsembery Gyula orsz. társelnök, fogad szerdán és pénteken 6—8-ig.

Kosch Béla országos gazdasági főtitkár mindennap 10—1-ig, szerda és szombat kivételével d. u. 4—6-ig.

Molnár Frigyes dr. külföldi ügyek főtitkára kedd, csütörtök 6—8-ig.

Vidoszky Kálmán a Magyar Cserkész szerkesztője kedd és szerda d. u. 5—7-ig, csütörtök és péntek d. e. 11—1-ig.

Éri Emil országos vezetőtitkár helyettes kedd, csütörtök, szombat 5—7-ig.

Sztrilich Pál országos vezetőtitkár helyettes hétfő, csütörtök, péntek 1/2—1/2-ig (Cserkészház), szombat, vasárnap Cserkészpark.

Telefon: Cserkészház: 184—84, 175—05; Cserkészpark: 643—13; Vízitelep: 928—30.

PARFUMERIE ELIDA

KALODONT

KÉTÁRS. BECS

A KÁRTÉKONY FOGKÖNÉL ERŐSEBB

legyen mindennapos ellenszerünk, hogy
fogaink szépségét megőrizhessük. 40
esztendeje bizonyítja ezen hatását a

KALODONT

üde lehelet

„Új úttakat mutattak nekünk a magyar vízicserkészek” mondta lord Hampton az angliai Jamboreen.

A Jamboreen szereplő legendás híró „Pionier”-hajók – hét rétegű páncélgummi borítású, összerakható kajakok, ú. n. „Faltboot”-ok eladásával a magyar cserkészek részére a **Cserkészboltot** bízta meg a gyár. Írj egy levelezőlapot nekünk és mi részletes ismertetést küldünk a címre. Tájékoztatásul:

Egy üléses hajó evezőkkel E típus **362.— P**

Két üléses hajó evezőkkel Z típus **466.— P**

A Jamboree típusa: két ül. ev.-kel R típus **492.— P**

Részletfizetési lehetőségeket az ismertetővel kapcsolatban közöljük.

Utat mutatni — tudni!

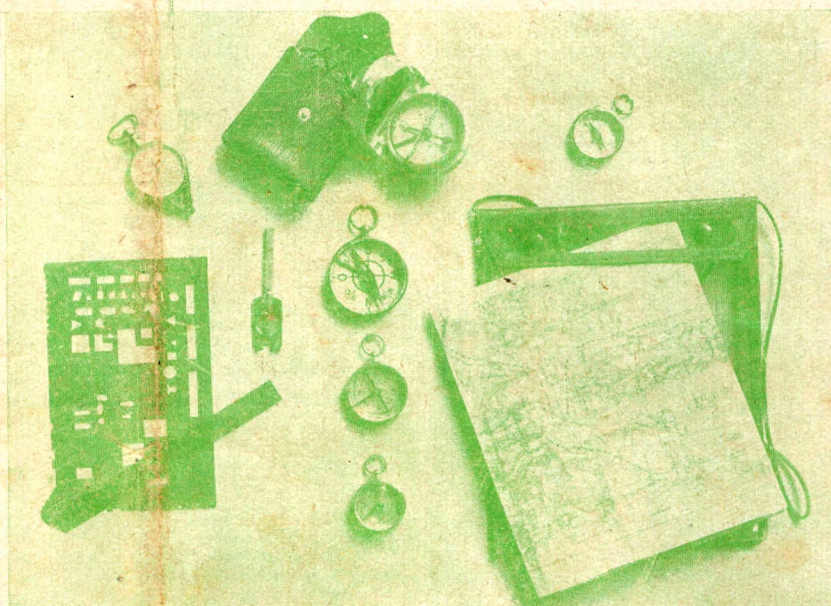
Erről ismered meg az igazi cserkészt. Tájékoztatóhoz:

Iránytű: réztkban 25 mm átmérővel —.80, 30 mm **1.—**, 35 mm **1.40 P**; bronztkban, elzárható mágnestűvel 30 mm **2.50**, 35 mm **3.— P**; ugyanaz, de rádiumos megjelölésekkel éjjeli menetelésekhez és játékokhoz 30 mm **3.80**, 35 mm **4.20 P**. Eredeti „Bezard” busszola **18.50 P**.

Térképmérő: Kogutowicz-féle —.70, nyelles **2.—**, óraalakú kerek **4.80**, Sáray-féle kombinált térképszögmérő **2.60 P**.

Térképtartó-tok, kockázott, szegéllyel, fedővel és zsinórral **2.80**; ugyanaz bőrszegéllyel **3.50 P**.

Térképek: Budapest környékének legújabb kiadású 1 : 37.500-as **különleges cserkésztérképe: 1.50 P**. Turistakalauzok és térképek az ország minden részéről. —

Fényképezőgép-pályázatunkra olyan sok jobbnál jobb pályázat érkezett, hogy bíráló-bizottságunk nyakig ül a feldolgozásban. Lekiismeretes megbírlás után a május 1.-i számban fogjuk közölni az eredményeket. Raktárunkban a pompás fényképezőgépek már türelmetlenül várják lelkes kis új gazdáikat.

Husvétii sátorakció. Sátorgyárunkkal létesített megállapodásunk révén raktáron levő, nem típus-szerű sátrinkat május végéig **10% külön engedménnyel** van módunkban árusítani. — Tekintsd meg őket, hátha egy különlegesen jó vétel kínálkozik köztük számodra.

C SERKÉSZBOLT a Cserkészházban Bpest, V., Nagy Sándor- (Hajnal) utca 6. (A Nagy Sándor-utca a Vilmos császár-út 48—50. sz. házaktól a Hold-utcai Postatakarékpénztárig vezet.)